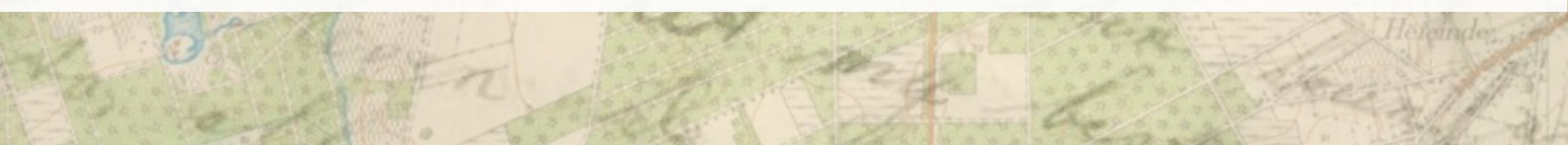

Herent, Tildonksesteenweg 100

Archeologienota: Verslag van Resultaten

Rapport Nr. 26-I440A

Titel

Archeologienota Herent, Tildonksesteenweg 100: Verslag van Resultaten

Auteur(s)

Margo Van Steenlandt

Erkende archeoloog

2019/00002 INDAR bv

2025/00002 Margo Van Steenlandt

Projectnummer INDAR

2026-1440

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2026E262

Plaats en datum

Beerse, 8/07/2026

Voorblad

Referentie kaart Beerse 1939: Cartesius.

INHOUDSOPGAVE

1.	Bureauonderzoek.....	3
1.1.	Beschrijvend gedeelte.....	3
1.1.1.	Administratieve gegevens	3
1.1.2.	Onderzoeksopdracht.....	6
1.1.3.	Juridisch kader	7
1.1.4.	Randvoorwaarden.....	7
1.2.	Werkwijze en strategie	7
1.3.	Aanleiding	9
1.3.1.	Huidige situatie en gekende verstoringen	9
1.3.2.	Geplande werken en bodemingrepen.....	11
1.4.	Assessmentrapport.....	15
1.4.1.	Topografische situering	15
1.4.2.	Landschappelijke en hydrografische situering	15
1.4.3.	Geologische situering	17
1.4.4.	Bodemkundige situering.....	17
1.4.5.	Historische bronnen	24
1.4.6.	Cartografische bronnen.....	24
1.4.7.	Archeologische bronnen.....	35
1.5.	Landschappelijk Bodemonderzoek.....	40
1.5.1.	Beschrijvend gedeelte	40
1.5.2.	Werkwijze en strategie van het vooronderzoek	41
1.5.3.	Assessmentrapport landschappelijk bodemonderzoek	45
1.5.4.	Beantwoording onderzoeksvragen	46
1.5.5.	Datering en interpretaties	48
1.5.6.	Verklaring ontbreken archeologisch ensemble en confrontatie resultaten eerder vooronderzoek 48	
1.5.7.	Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen.....	49
1.6.	Besluit	50
1.6.1.	Beantwoording onderzoeksvragen	50
1.6.2.	Archeologische verwachting.....	53
1.6.3.	Potentieel op kennisvermeerdering.....	54
1.6.4.	Afweging noodzaak verder vooronderzoek.....	54
1.6.5.	Samenvatting.....	56
2.	Lijst met figuren.....	57
3.	Bibliografie.....	58
4.	Bijlagen	59

I. BUREAUONDERZOEK

1.1. Beschrijvend gedeelte

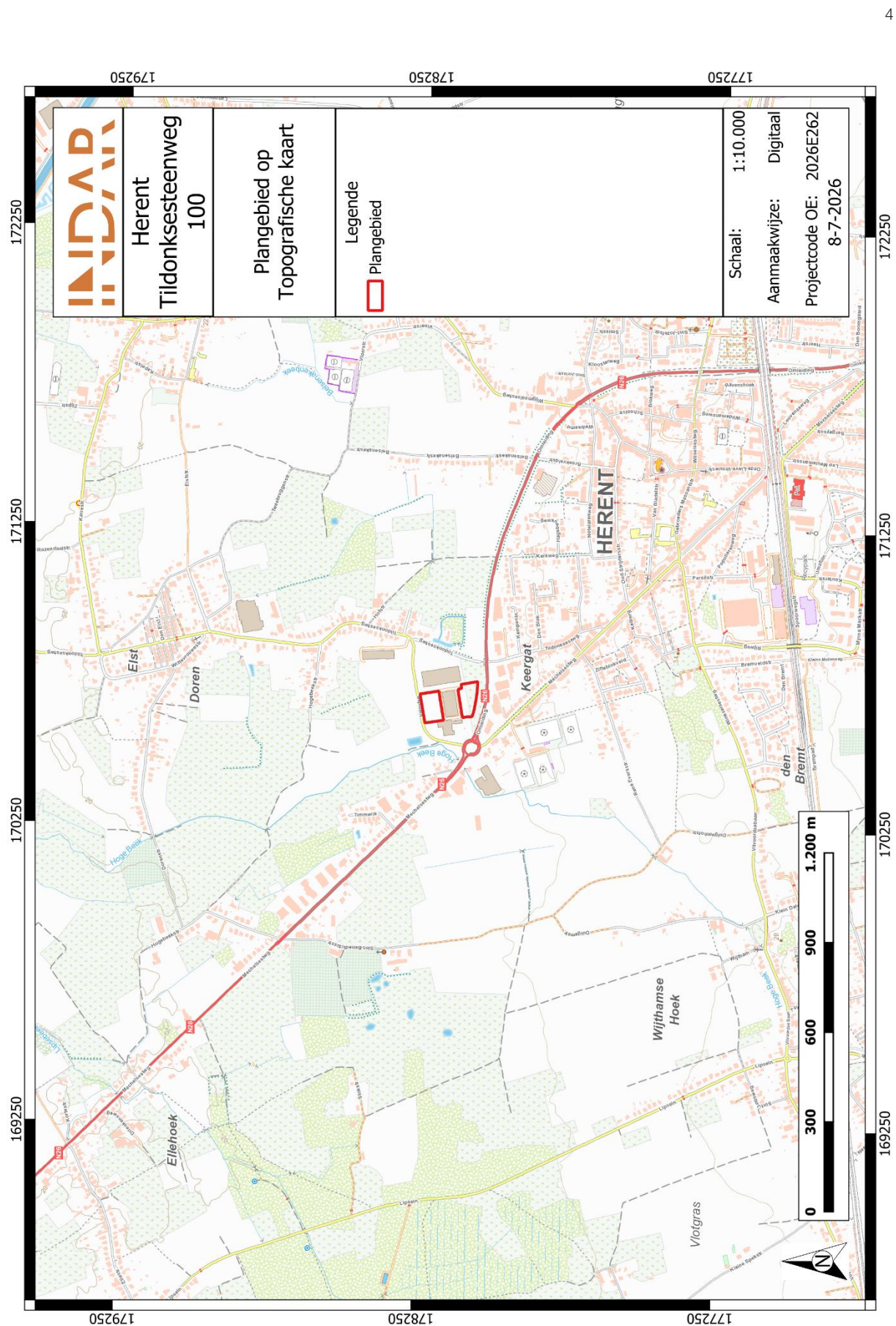
1.1.1. Administratieve gegevens

Projectcode INDAR		2026-1440
Projectcode Onroerend Erfgoed		2026E262
Locatie	Provincie	Vlaams-Brabant
	Gemeente	Herent
	Straat	Tildonksesteenweg 100
Kadastrale gegevens	Gemeente	Herent
	Afdeling	2
	Sectie	F
	Percelen	406x (partim)
Coördinaten	X-min, Y-min	170598,178062
	X-max, Y-max	170740,178255
Oppervlakte plangebied		Ca. 12.088 m²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 12.088 m²
Erkend Archeoloog		2019/00002 INDAR bv 2025/00002 Margo Van Steenlandt

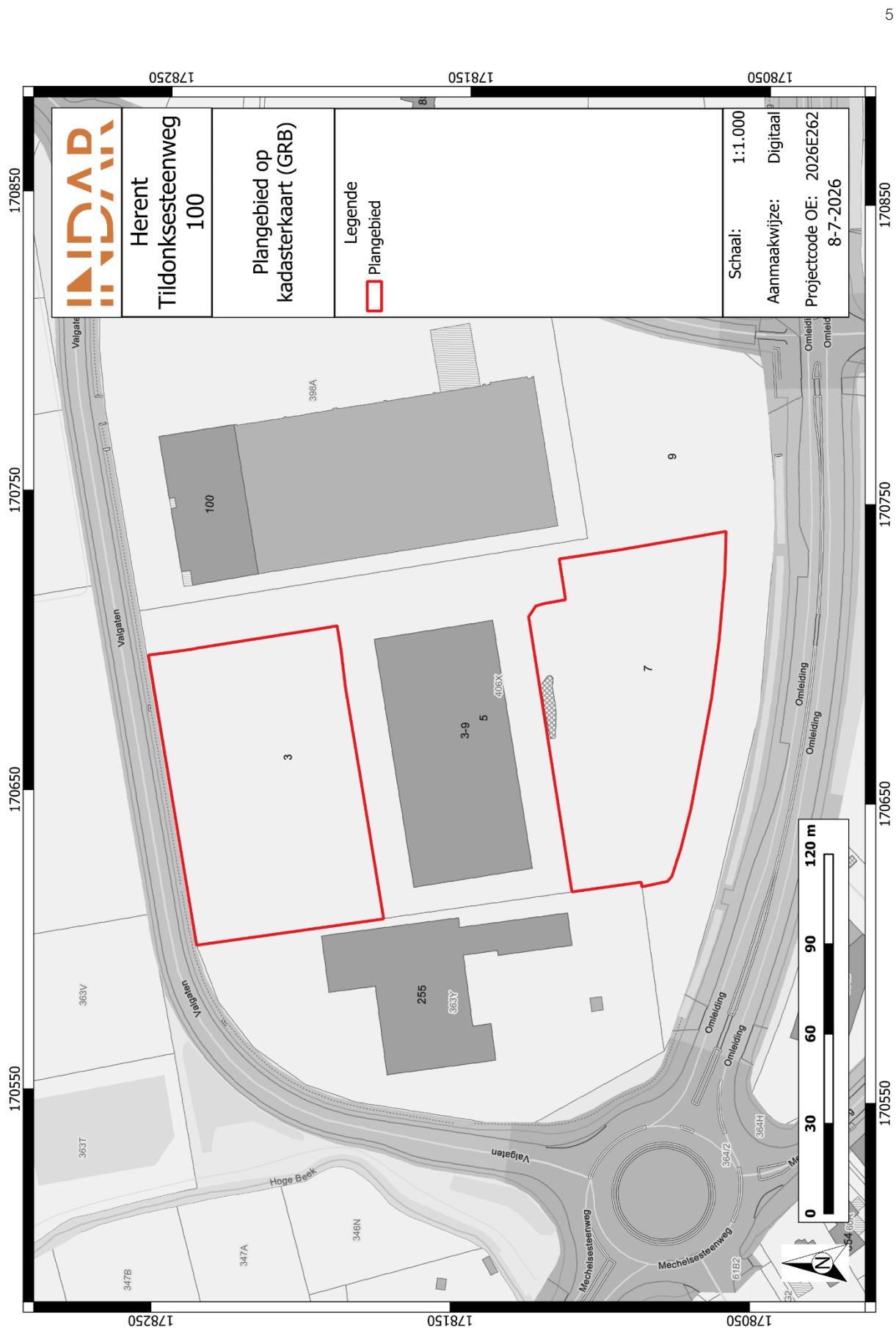
Alle plannen die in dit document gebruikt worden, zijn afkomstig van de catalogus van Geopunt Vlaanderen¹ of het portaal Databank Ondergrond Vlaanderen², tenzij anders vermeld wordt.

¹ GEOPUNT VLAANDEREN 2025 – administratief, historisch, orthofotografisch

² DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN 2025 – geografisch

Figuur 1: Plangebied op de topografische kaart.

Figuur 2: Plangebied op de kadasterkaart (GRB).

1.1.2. Onderzoeksopdracht

De aanleiding van het bureauonderzoek vormt de geplande uitbreiding van een bedrijfspand aan de Tildonksesteenweg te Herent. Dit bureauonderzoek is de eerste stap in het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een in akte genomen archeologienota in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014.

In augustus 2019 en oktober 2020 werden reeds twee archeologienota's opgemaakt voor (een gedeelte van) het huidige plangebied (respectievelijk ID 11883 en ID 16069).³ Ondertussen zijn de geplande werken echter in die mate gewijzigd dat een nieuwe omgevingsvergunning aangevraagd dient te worden. Deze archeologienota werd binnen de context van deze nieuwe omgevingsvergunning opgesteld en is een herwerking van de bestaande archeologienota met ID 16069. Het voorgeschreven landschappelijk bodemonderzoek uit archeologienota met ID 16069 werd reeds uitgevoerd, dewelke ook in de huidige archeologienota gerapporteerd zal worden. Het voorgeschreven proefsleuvenonderzoek werd tot op heden niet uitgevoerd. Centraal op het plangebied werd reeds een gedeelte van de geplande werken uitgevoerd. De huidige archeologienota heeft betrekking op het noordelijke en zuidelijke gedeelte van perceel F406x (figuur 2).

Hierbij wordt een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Deze verwachting wordt tezamen met de geplande bodemingrepen bestudeerd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of eventuele archeologische waarden verstoord worden én of dat er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of dat het plangebied kan worden vrijgegeven. Dit advies is bindend van zodra er akte is genomen van de archeologienota door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Om een gedegen advies op te stellen dienen minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord te worden:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

³ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/11883>;
<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/16069>.

1.1.3. Juridisch kader

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en te beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaand aan de werken. Dit kan door behoud in situ, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of ex situ, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden.

Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om in situ behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek. Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

Deze archeologienota dient in akte genomen te worden door het agentschap Onroerend Erfgoed en vervolgens bij de aanvraag gevoegd te worden. Van zodra de archeologienota in akte genomen is, is deze bindend.

Binnen het plangebied wordt de uitbreiding van een bedrijfspand gerealiseerd. Hierbij bedraagt de totale oppervlakte van het plangebied 12.088 m² en bedraagt de bodemingreep eveneens 12.088 m². Het plangebied is niet gelegen in een beschermde archeologische site of gebied waar geen archeologische waarden te verwachten zijn.⁴

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 5.000 m² of meer. Hierdoor dient, volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, een archeologienota te worden toegevoegd aan de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen.

1.1.4. Randvoorwaarden

Het vooronderzoek beperkt zich tot het noordelijke en zuidelijke gedeelte van het plangebied omdat de geplande werken zich tot deze zones zullen beperken. In het verleden werd er reeds een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd voor het volledige perceel F406x. Deze zal dan ook in zijn totaliteit, inclusief de zones die niet behoren tot het huidige plangebied, hier gerapporteerd worden.

1.2. Werkwijze en strategie

Hierbij wordt een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Deze verwachting wordt tezamen met de geplande bodemingrepen bestudeerd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of eventuele archeologische waarden verstoord worden én of dat er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren

⁴ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017

van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of dat het plangebied kan worden vrijgegeven.

Informatie over de geplande werken werd aangeleverd door de initiatiefnemer om een zo duidelijk mogelijk zicht te krijgen van de geplande werken en hun impact.

Om een beeld te kunnen creëren van de fysisch-geografische situatie en landschappelijke ligging, is er beroep gedaan op de gekende geografische, geologische en bodemkundige bronnen.

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto
- Tertiairgeologische kaart
- Quartairgeologische kaart
- Bodemkaart

Vervolgens wordt een historische en archeologische analyse van het plangebied uitgevoerd. Hierbij worden zowel archeologische als historische vakliteratuur en het beschikbare historische en archeologische kaartmateriaal geraadpleegd. Dit historisch kaartmateriaal kan een beeld geven van de evolutie van het landgebruik in en in de omgeving van het plangebied. Naast de gangbare historische kaarten is ook Cartesius geraadpleegd.⁵

Volgend archeologisch en historisch kaartmateriaal werd geconsulteerd:

- CAI-kaart
- Ferrariskaart
- Atlas der Buurtwegen
- Popp-kaart
- Vandermaelenkaart
- Topografische kaarten
- Orthofoto's

Het kaartmateriaal in deze archeologienota werd opgesteld met QGIS, dit is een vrij en open source geografisch informatiesysteem.

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

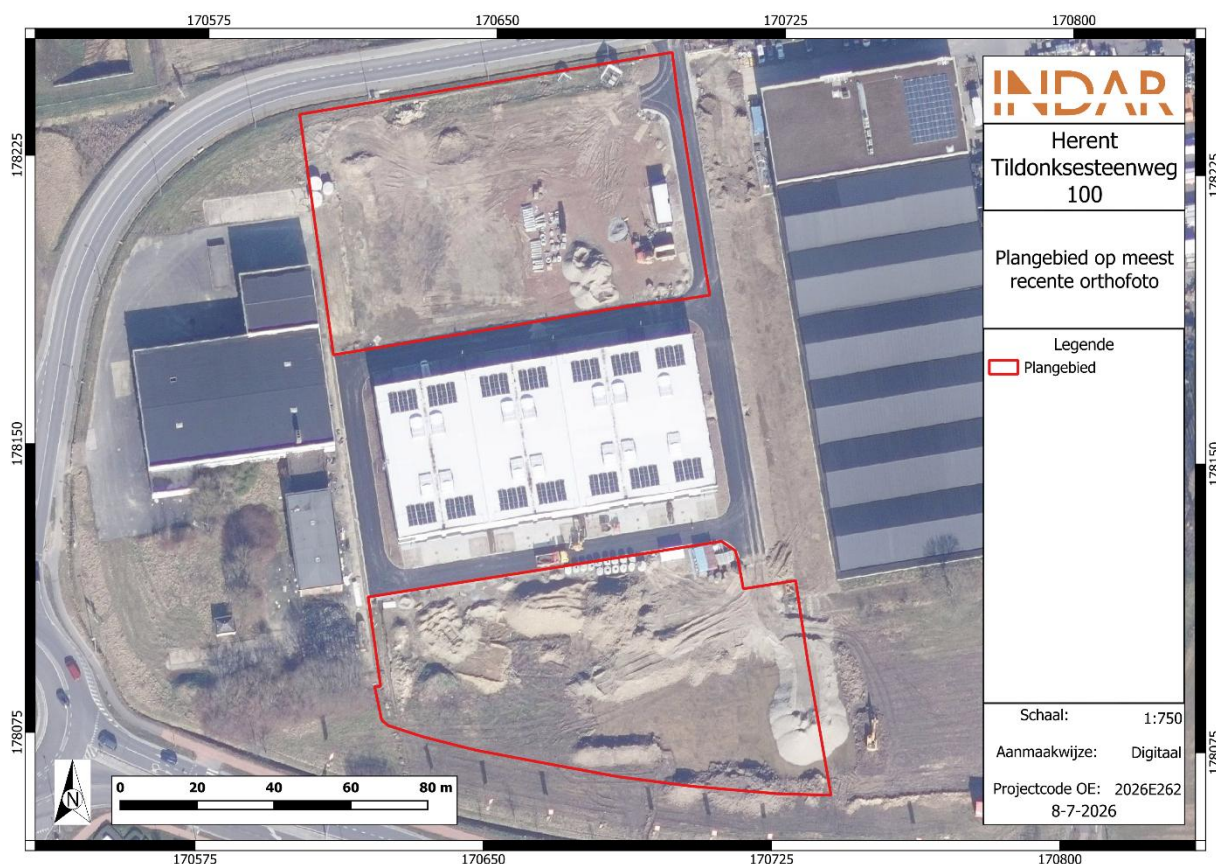
⁵ CARTESIUS 2026

1.3. Aanleiding

1.3.1. Huidige situatie en gekende verstoringen

Het noordelijke gedeelte van het projectgebied (ter hoogte van het geplande gebouw D) bestaat uit een braakliggend terrein waarop reeds steenpuinverharding is aangelegd. Voordien was er op het oostelijke gedeelte en een klein gedeelte in het zuidwesten een verharde parking aanwezig. Bij het verwijderen van deze verharding en het aanleggen van deze steenpuinkoffer, werd de teelaarde reeds verwijderd en werd het terrein genivelleerd tot op ca. 23.50 m + TAW. Concreet wil dit zeggen dat ca. 40 cm was afgegraven op een terrein waarvan de maaiveldhoogtes gesitueerd zijn tussen 24 m +TAW (in het noordwesten) en 22,5 m +TAW centraal en 22,8 m +TAW in het noordoosten van het terrein. Het grootste gedeelte van het terrein is bijgevolg opgehoogd, enkel het noordwestelijke gedeelte, wat voordien groen betrof, is afgegraven tot vermoedelijk in de Bt-horizont.

Het zuidelijke gedeelte van het terrein is momenteel opgehoogd of is deze ophoging in uitvoering. Voordien was er hier ook in het noordelijke gedeelte een verharde parking aanwezig. Bij deze ophoging werd eveneens alle teelaarde afgegraven en genivelleerd (opgehoogd) tot op ca. 23.50 m + TAW. Verder werd er nog niets aangelegd op dit zuidelijke terrein. Het zuidelijk gedeelte van het terrein kent maaiveldhoogtes tussen 23,2 m +TAW in het zuidwesten tot 22,7 m +TAW in het zuidoosten. Hier is het terrein afgegraven tot op de Bt-horizont en vervolgens genivelleerd tot 23,5 m +TAW. Dat wil zeggen dat vermoedelijk op het zuidelijk gedeelte nog de grootste kans aanwezig is op een intacte bodem in tegenstelling tot het noordelijk gedeelte.

Figuur 3: Plangebied op meest recente orthofoto.

Figuur 4: Zicht op het noordelijke gedeelte van het terrein.

Figuur 5: Zicht op het zuidelijk gedeelte van het terrein.

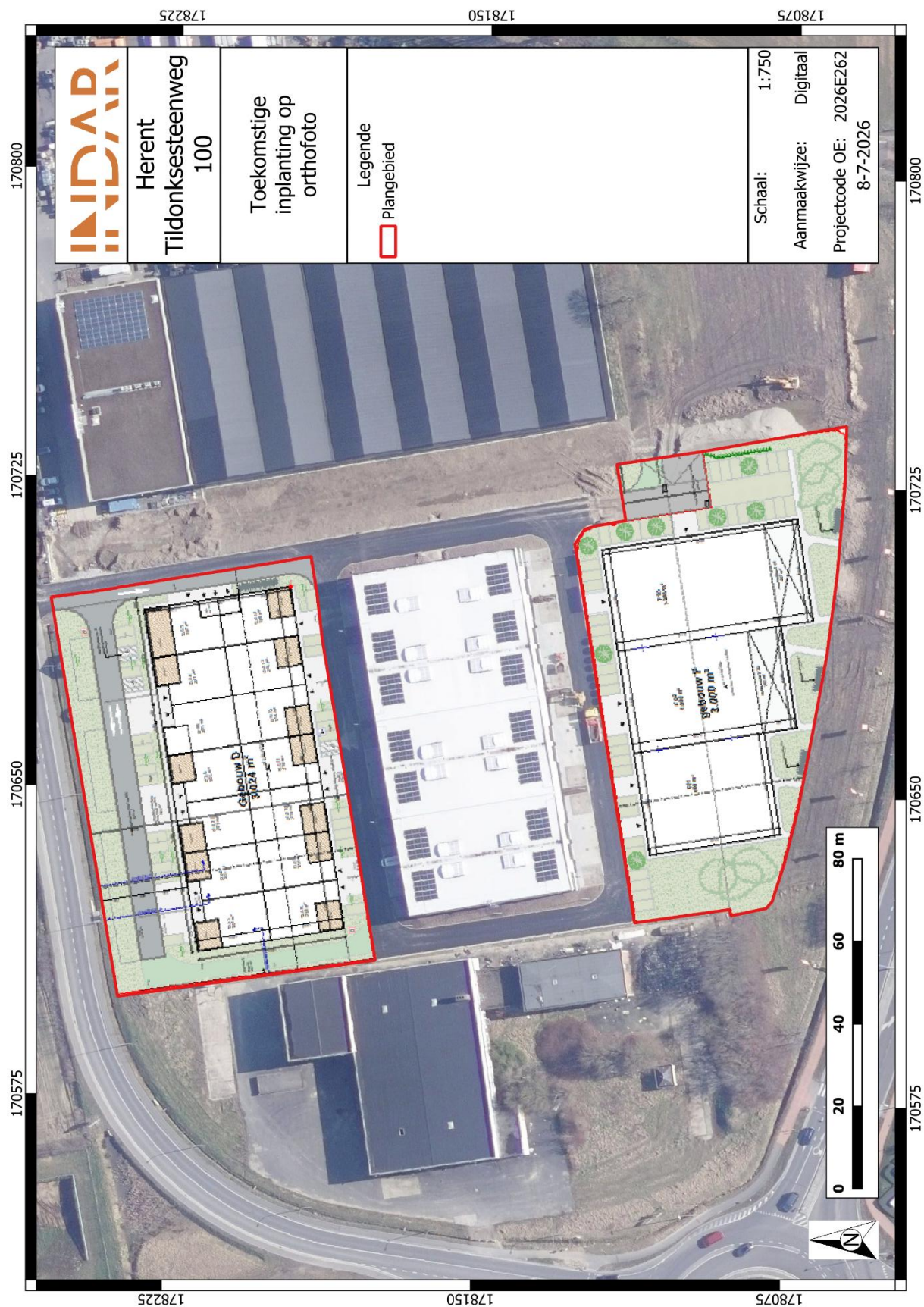
1.3.2. Geplande werken en bodemingrepen

De opdrachtgever plant op het terrein de bouw van twee bedrijfsgebouwen: gebouw D in het noorden en gebouw F in het zuiden. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

Gebouw D zal een oppervlakte van ca. 3.024 m² omvatten. Zowel aan de noordelijke als aan de zuidelijke kant van dit gebouw worden toegangswegen voorzien in klinkers (respectievelijk ca. 323 m² en ca. 279 m²). Tussen deze toegangswegen wordt groenaanleg voorzien en parkeerplaatsen met waterdoorlaatbare klinkers (grasdallen). Deze toegangswegen connecteren het gebouw met de wegenissen ten noorden en zuiden, die geasfalteerd zullen worden. De funderingen van dit gebouw worden geschat op ca. 80 cm -mv, evenals de riolering die hieronder aangelegd zal worden. Mogelijk zijn er lokaal diepere bodemingrepen nodig voor de plaatsing van de putten (septische putten en hemelwaterputten) en eventuele funderingspalen tot op maximaal 3 m -mv.

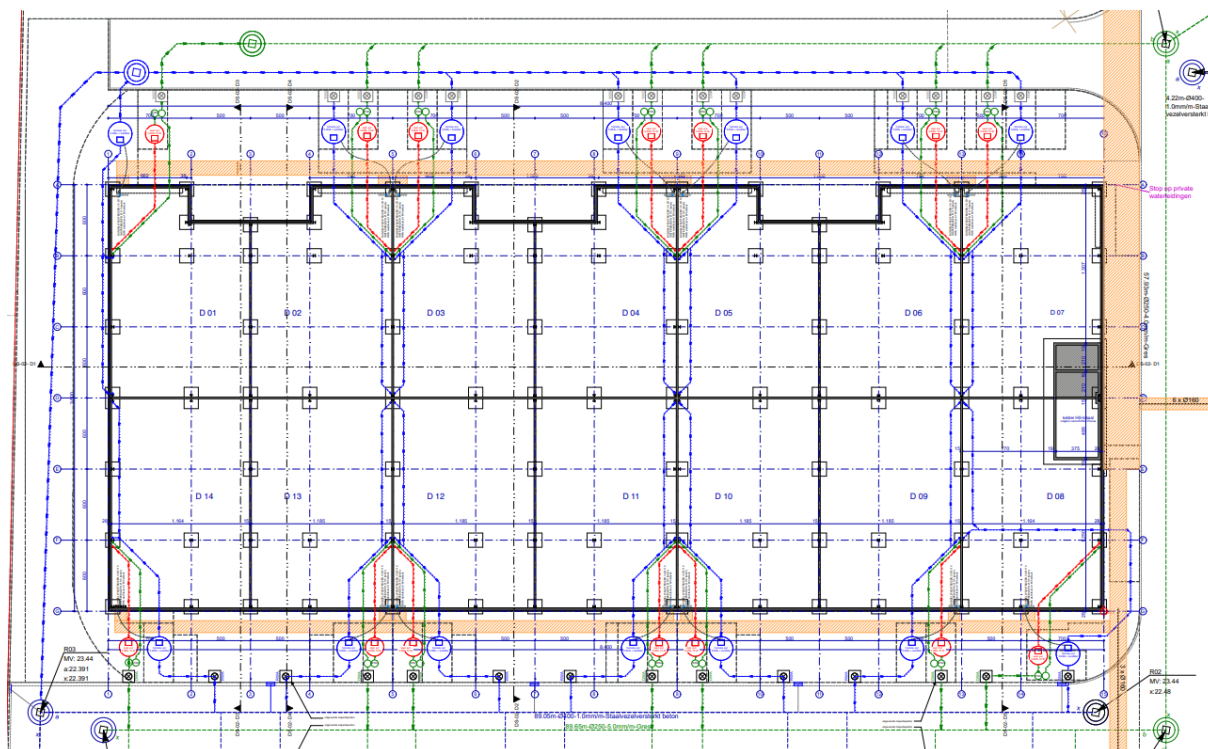
Gebouw F omvat ca. 3.000 m². Ook hier zullen ten noorden en ten oosten van het gebouw parkeerplaatsen in grasdallen voorzien worden en verharde toegangswegen. Ten zuiden worden drie fietsenstallingen voorzien (42 m²). Verder wordt het terrein ingericht met groenaanleg. Ook hier zal de fundering van het gebouw en de aanleg van de riolering een geschatte bodemverstoring van ca. 80 cm -mv veroorzaken met lokaal mogelijk diepere ingrepen.

Gedetailleerde plannen zijn toegevoegd in bijlage.

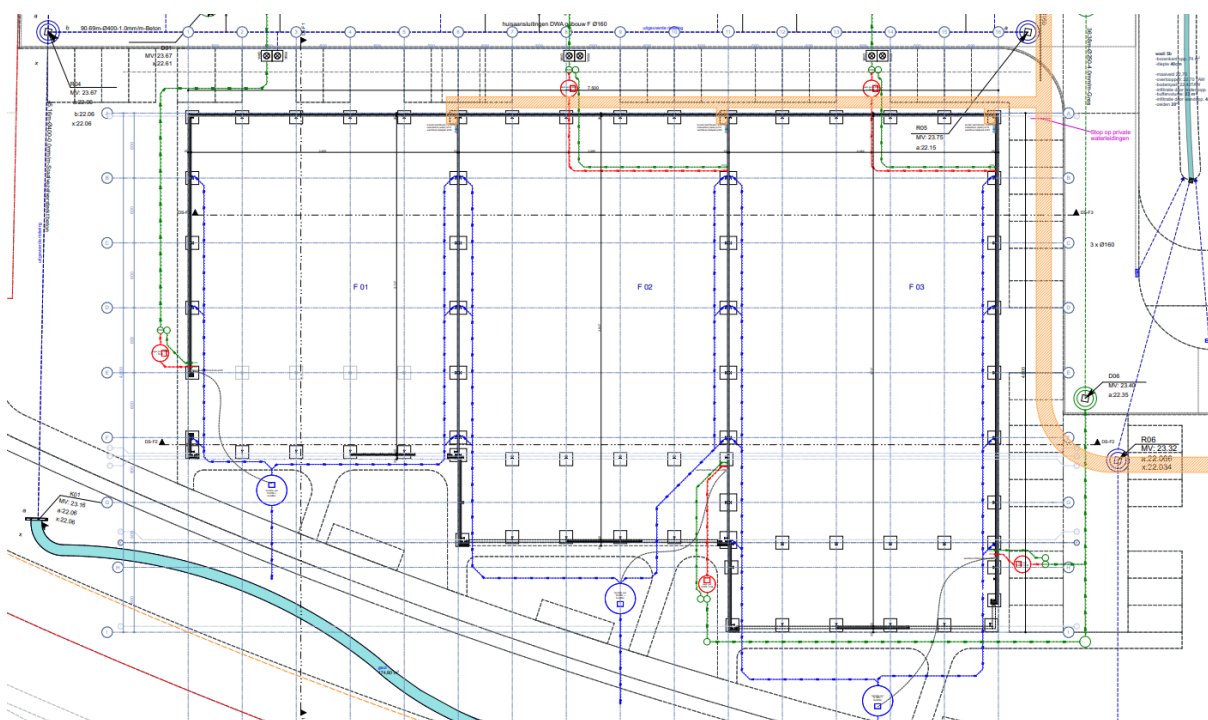

Figuur 6: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting⁶ op orthofoto.

⁶ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

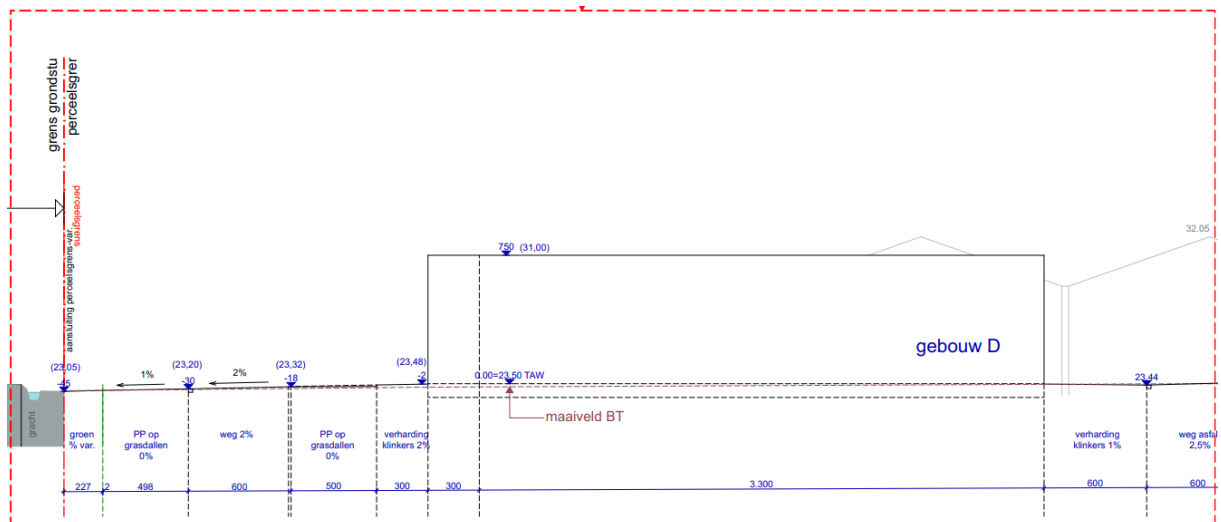
Figuur 7: Riolerings- en funderingsplan gebouw D.⁷

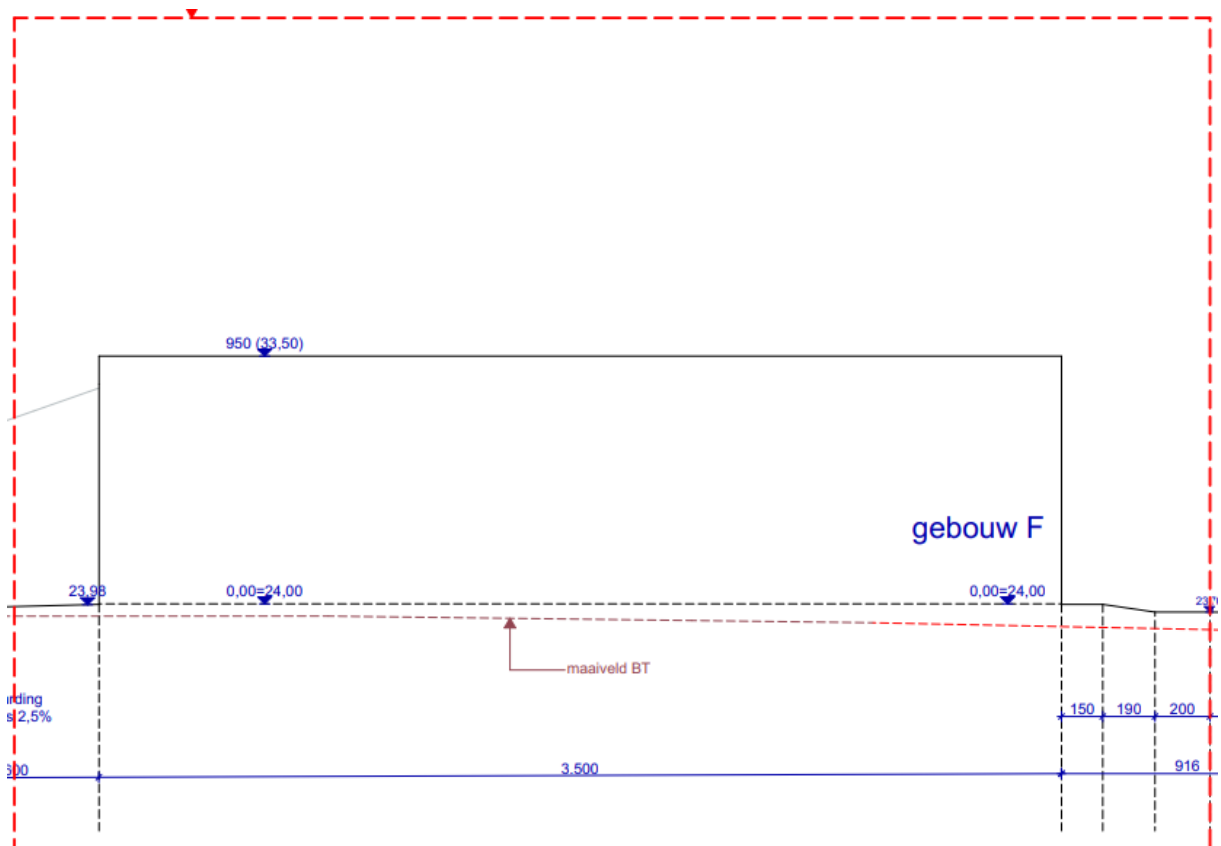
Figuur 8: Riolerings- en funderingsplan gebouw F.⁸

⁷ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

⁸ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

Figuur 9: Terreinsnede ter hoogte van gebouw D.⁹

Figuur 10: Terreinsnede ter hoogte van gebouw F.¹⁰

⁹ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

¹⁰ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

1.4. Assessmentrapport¹¹

1.4.1. Topografische situering

De exacte locatie van het plangebied is weergegeven op figuren 1 en 2. Het plangebied is gelegen aan de Tildonksesteenweg, de Omleiding en de Valgaten. Tussen het noordelijke en zuidelijke gedeelte van het plangebied, is reeds een bedrijfsgebouw aanwezig. Ten oosten en westen liggen respectievelijk gebouwen van de firma Deschacht en het archief VAC Leuven. Ten noorden, oosten en westen van het plangebied zijn overwegend akkers en lintbebouwing te zien, met ten zuiden woonwijken. Het centrum van Herent ligt op ca. 930 m ten zuidoosten van het plangebied.

1.4.2. Landschappelijke en hydrografische situering

De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het digitaal hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 20 en 32 m + TAW. Het plangebied zelf ligt rond 23.50 m + TAW (zie eerder).

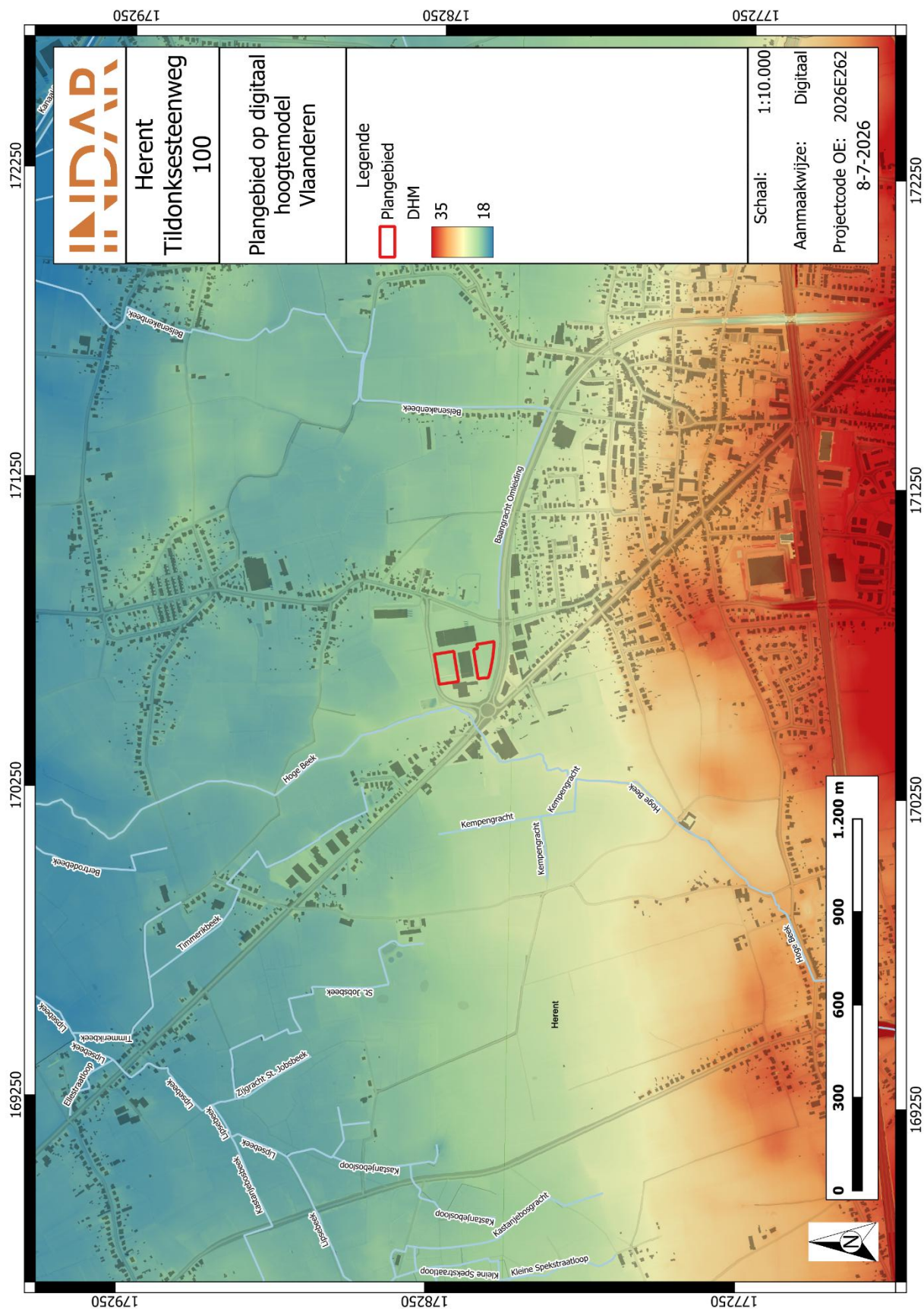
Ten zuiden van het plangebied is een hoger gelegen heuvelrug aanwezig, het Noord-Brabants plateau. De topografie van dit gebied wordt gekenmerkt door een sterk versneden reliëf, waarbij het hoogste punt (139m + TAW) zich bevindt op de waterscheidingskam Zenne-Dijle ter hoogte van St.-Genesius-Rode. Vanaf dit punt daalt het reliëf naar het noorden toe tot een hoogte van 25 m + TAW nabij Zaventem. Een dik en algemeen verspreid loessdek heeft er de reliëfverschillen plaatselijk sterk afgezwakt.¹²

Ten noorden van het plangebied is een lagergelegen vallei zone (de oostelijke uitloper van de Vlaamse Vallei en het glacis van Okkerzeel) met verscheidene kleinere beken en rivieren en de Dijle aanwezig. Enkele van deze kleinere beken ontspringen op de hoger gelegen heuvelrug (Hoge Beek op ca. 80 m). Het plangebied zelf bevindt zich op de overgangszone van deze heuvelrug richting de lagergelegen vallei zone. Door de recente bodemingrepen op het terrein en de nivellering tot ca. 23.50 m + TAW zijn de meest recente hoogtemodellen voor het plangebied zelf niet meer correct. Het terrein ten westen van het projectgebied ligt aanzienlijk hoger (ca. 24.40 m + TAW). Het abrupte hoogteverschil kan wijzen op verleden bodemingrepen in functie van de inrichting van het bedrijventerrein.

Gelet op de landschappelijke ligging van het plangebied hoger op de helling, met toegang tot waterbronnen in de onmiddellijke omgeving (Hoge Beek), was dit een aantrekkelijk gebied voor kampementen van jagers-verzamelaars.

¹¹ VERRIJCKT, J. (2020).

¹² DE MOOR & MOSTAERT (1993).

Figuur 11: Plangebied op het digitaal hoogtemodel van Vlaanderen (DHM II).

1.4.3. Geologische situering

PALEOGEEN EN NEOGEEN (TERTIAIR)

De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door afzettingen van de formatie van Brussel. Deze formatie bestaat uit bleekgrijs fijn zand, is kalk-, soms fossielhoudend en bevat kiezel- en zandsteenbanken.

QUARTAIR 1/200.000

Op de quartairgeologische (1:200.000) kaart is het plangebied gekarteerd als profieltype 4. Hierbij komen boven op de Tertiaire afzettingen fluviatiele afzettingen uit het Saaliaan (Midden-Pleistoceen) voor. Deze zijn afgedekt door eolische afzettingen uit het Weichseliaan, mogelijk Vroeg-Holoceen. Ter hoogte van het plangebied tonen deze eolische afzettingen zich als silt (loess).

QUARTAIR 1/50.000

Op de Quartairgeologische kaart (1:50.000) is het plangebied gekarteerd als profieltypes 13, 7 en 8. Profieltype 13 vertoont onderaan, op de Tertiaire afzettingen, fluviatiele afzettingen uit het Saliaan, bestaande uit zand en grind. Helemaal bovenaan dit type komen zandige tot zandlemige, eolische afzettingen uit het Weichseliaan voor. Profieltype 7 bestaat onderaan uit een dik pakket Haspengouw leem uit het vroeg-Weichseliaan. Hier bovenop komt een minder dik pakket Brabants leem uit het Laat-Weichseliaan, mogelijk Tardiglaciaal voor. Profieltype 8, ten slotte, vertoont een gelijkaardige opbouw als profiel 7, maar met een dikker pakket Brabants leem.

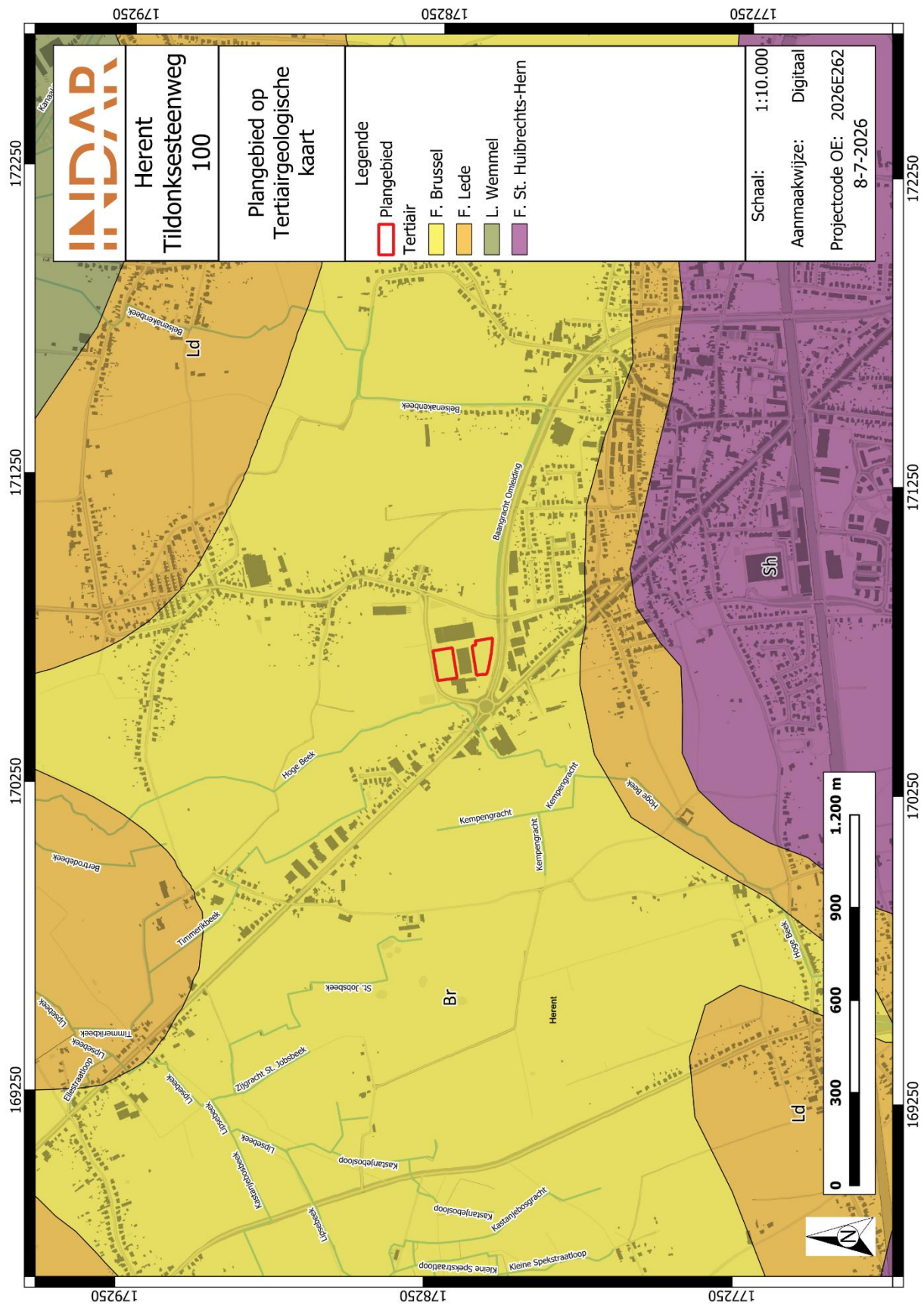
1.4.4. Bodemkundige situering

Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem binnen het plangebied gekarteerd als Ada, Ldc en Aha.

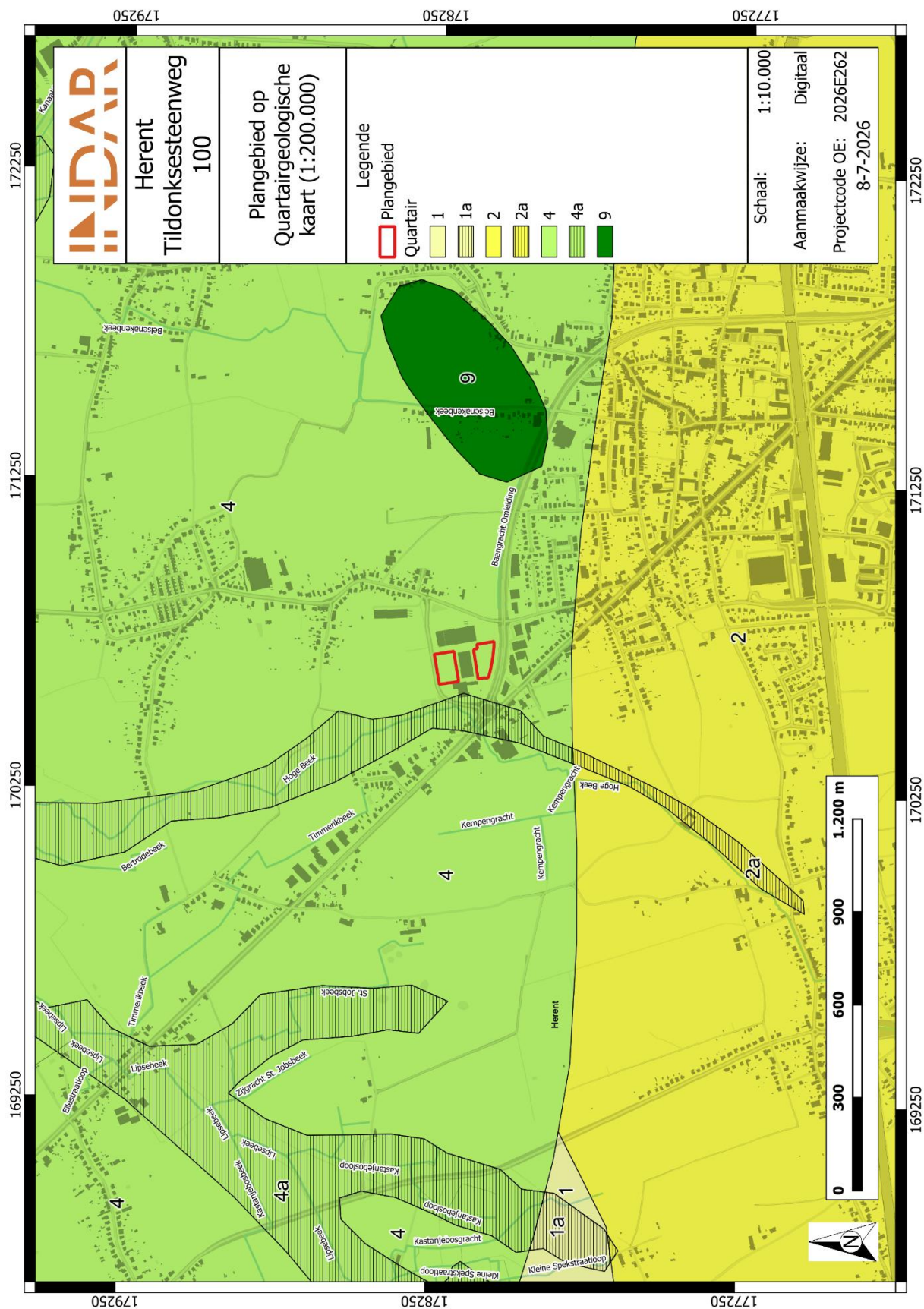
Het noorden, zuiden en westen van het plangebied (zowel noord als zuid) wordt gekarteerd als Ada. **Een Ada-bodem is een matig natte, matig gleyige leembodem met een textuur B-horizont met een duidelijke kleur B-horizont.** De E-horizont, indien aanwezig, vertoont een bleekbruine kleur. Op de overgang tussen deze E-horizont en de Bt-horizont, zijn roestvlekken aanwezig.

In het noordoosten van het plangebied wordt een Ldc-bodem gekarteerd. **Dit is een matig natte, matig gleyige zandleem bodem met een sterk gevlekte textuur (bij lemige sedimenten) of een verbrokkelde textuur B horizont (bij zandige sedimenten).** Ook hier zijn roestverschijnselen op de overgang tussen de Ap-horizont en de Bt-horizont.

In het zuidoosten van het plangebied is een Aha-bodem aanwezig. **Dit is een natte, sterk gleyige leembodem met een textuur B-horizont of een weinig duidelijke kleur B-horizont.** De natte omstandigheden worden veroorzaakt door een tijdelijk opgehouden watertafel. Hier vertoont de E-horizont sterke roestverschijnselen en is bleekbruin tot grijsgeel. De Bt-horizont is sterk roestig.

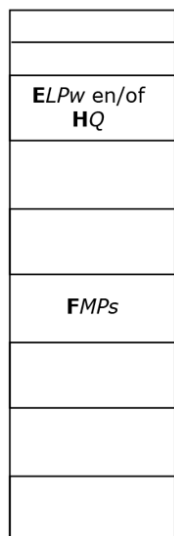

Figuur 12: Plangebied op de tertiairgeologische kaart.

Figuur 13: Plangebied op de quartairgeologische kaart 1:200.000.

4

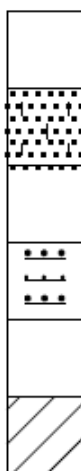
ELPw Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.

HQ Hellingsafzettingen van het Quartair.

FMPs Fluviale afzettingen van het Saaliaan (Midden-Pleistoceen).

Figuur 14: Kenmerken van de quartairgeologische kaart 1:200 000.

13

Zandige tot zandlemige eolische afzettingen, homogeen bovenaan, mogelijk gevolgd door een alternatie van zand- en leemlagen.

Eolian sandy to sandloamy deposits, homogeneous in the upper part, possibly followed by an alternating complex of sand and loam layers.

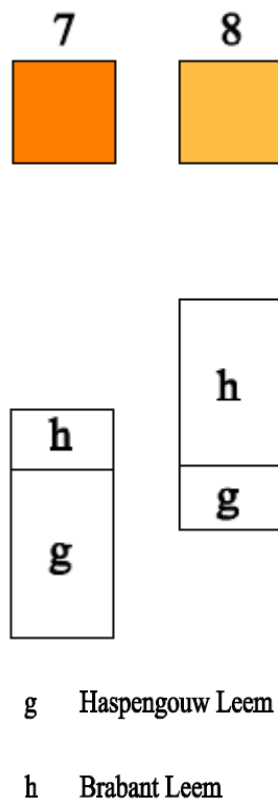
Fluviatile afzettingen bestaande uit zand tot grind.

Fluvial deposits composed of sand to gravel.

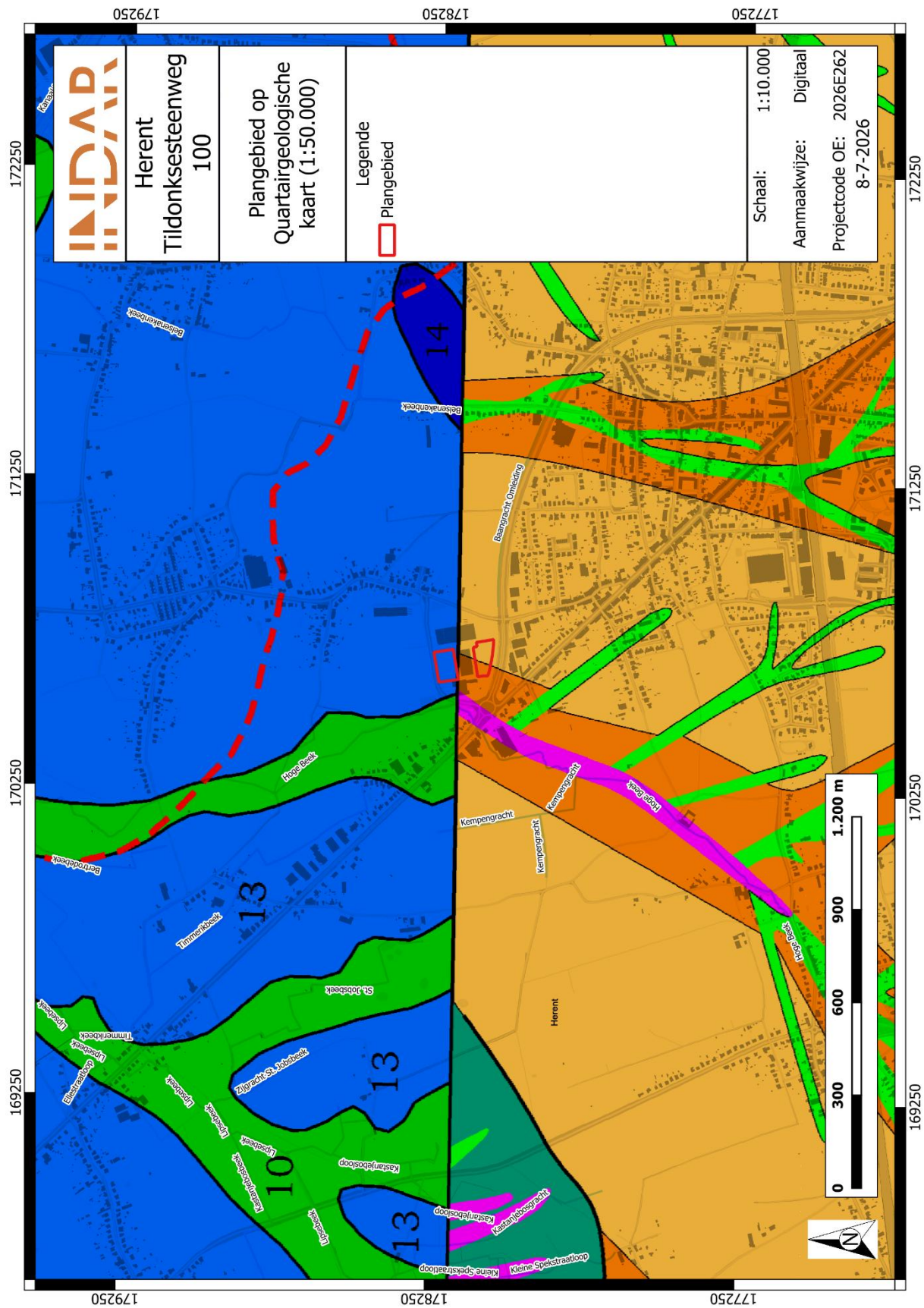

Tertiaire afzettingen, mogelijk herwerkt aan de top.

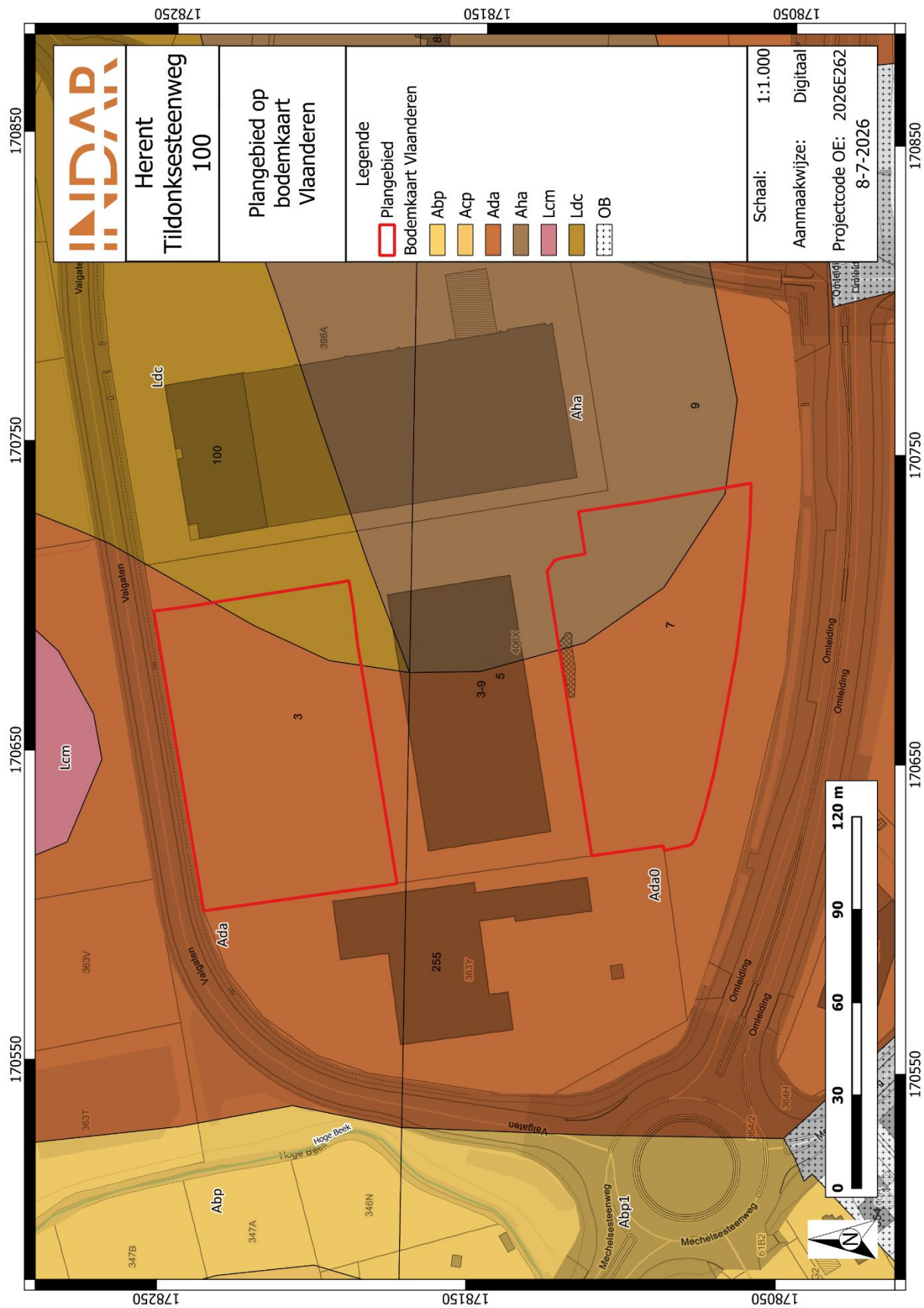
Tertiary deposits, possibly reworked at the top.

Figuur 15: Kenmerken van de quartairgeologische kaart 1:50 000.

Figuur 16: Plangebied op de quartairgeologische kaart 1:50.000

1.4.5. Historische bronnen¹³

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Herent. In de historische bronnen komt de gemeente pas voor in 1140. Op dit moment is er sprake van *Hirn* wat in het Germaans hagebeukbos betekend. De O.L.V.-parochie van Herent behoorde toe aan het kapittel van Kamerijk. Een grootdeel van het grondgebied van Herent behoorde daarentegen tot de stadsvrijheid van Leuven. In 1794 werd dit grondgebied pas bij de gemeente Herent gevoegd. In 1405 wordt in het gehucht Oosterhem de priorij van Betlehem opgericht. Deze priorij blijft bestaan tot 1785. Vanaf 1900 komt op dezelfde locatie een Augustinessenklooster. Het algemene beeld van Herent werd gevormd door enkele brouwerijen, stokerijen en een moutmolen op de oever van de Dijle. Deze moutmolen groeide nadien uit tot belangrijk centrum waarrond bloemmolens, een deegwaren- en stijfselabriek werden gebouwd. Rondom deze fabrieken ontstonden verscheidene arbeiderswoningen. Later ontstond er een gevarieerde industrie langsheen de spoorlijn Brussel-Leuven en de vaart Leuven-Mechelen.

1.4.6. Cartografische bronnen¹⁴

Een belangrijke bron van informatie wordt geleverd door het historisch kaartmateriaal. Met deze bronnen kan nagegaan worden of er in historische tijden bebouwing is geweest op het terrein, of dat het landgebruik van het perceel is gewijzigd doorheen de tijd. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de eerste bruikbare kaarten pas vanaf de 16^e eeuw of later voorhanden zijn.

Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op kaarten geen garantie dat er geen bebouwing is geweest. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijkere bouwwerken zoals kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er weinig of geen aandacht voor de burgerlijke architectuur. Pas vanaf de 19^e eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde topografische en kadasterkaarten. Mogelijk eerder aanwezige structuren kunnen intussen verdwenen zijn.

VILLARET (1745-1748)

De Villaretk kaart wordt eveneens de kaart van de Franse ingenieurs en geografen genoemd (1745-1748). Het bestrijkt grote delen van het huidige Belgische grondgebied en vertelt ons hoe het landschap erbij lag in het midden van de 18de eeuw. Na de slag bij Fontenoy (1745) kregen de Fransen voor enkele jaren de controle over onze gebieden. Het is in die militaire context dat de meer dan 80 kaartbladen ontstonden.

Op de Villaretk kaart ligt het plangebied te midden van akkers langsheen de verbindingsweg tussen Herent en 'Buckem' (Bukem), de latere Mechelsesteenweg. Ook de voorloper van de Tildonksesteenweg is reeds ten zien ten oosten van het plangebied. In het noorden van het plangebied is een verbindingsweg tussen deze twee wegen te zien. Verder is er in de directe omgeving bebouwing te zien. De dorpskern van Herent is te situeren ten zuidoosten van het plangebied.

FERRARIS (1771-1778)

De Ferrariskaarten zijn een verzameling van 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten van de Oostenrijkse Nederlanden. Ze zijn opgemaakt tussen 1771 en 1778 onder leiding van

¹³ VERRIJCKT, J. (2020).

¹⁴ VERRIJCKT, J. (2020).

veldmaarschalk Joseph de Ferraris. Het is de eerste systematische kartering van het Belgische grondgebied, hoewel soms lokale verschuivingen mogelijk zijn.

De Ferrariskaart geeft een grotendeels gelijkaardig beeld als de Villaretkaart: het plangebied ligt te midden van akkers tussen de latere Mechelsesteenweg en de Tildonksesteenweg. De verbindingsweg ligt nu eerder ter hoogte van het zuidelijke gedeelte van het plangebied. De meeste bewoning situeert zich ten zuidoosten van het plangebied, richting de dorpskern van Herent. Dichterbij zijn er enkele grotere domeinen te zien, maar het plangebied zelf blijft onbebouwd.

ATLAS DER BUURTWEGEN (1843-1845)

De Atlassen der Buurtwegen werden opgemaakt in uitvoering van de wet van 10 april 1841. De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (sentiers). Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.

Op de Atlas der Buurtwegen is er nog steeds weinig veranderd. Enkel de verbindingsweg lijkt verdwenen

VANDERMAELEN (1846-1854) EN POPP (1842-1879)

De kaarten Vandermaelen of Vandermaelenkaarten zijn een verzameling van historische kaarten van België, gemaakt door Philippe Vandermaelen (1795-1869). Deze kaarten geven een gedetailleerd beeld van heel België en worden beschouwd als de opvolger van de Ferrariskaarten uit de periode 1771-1778.

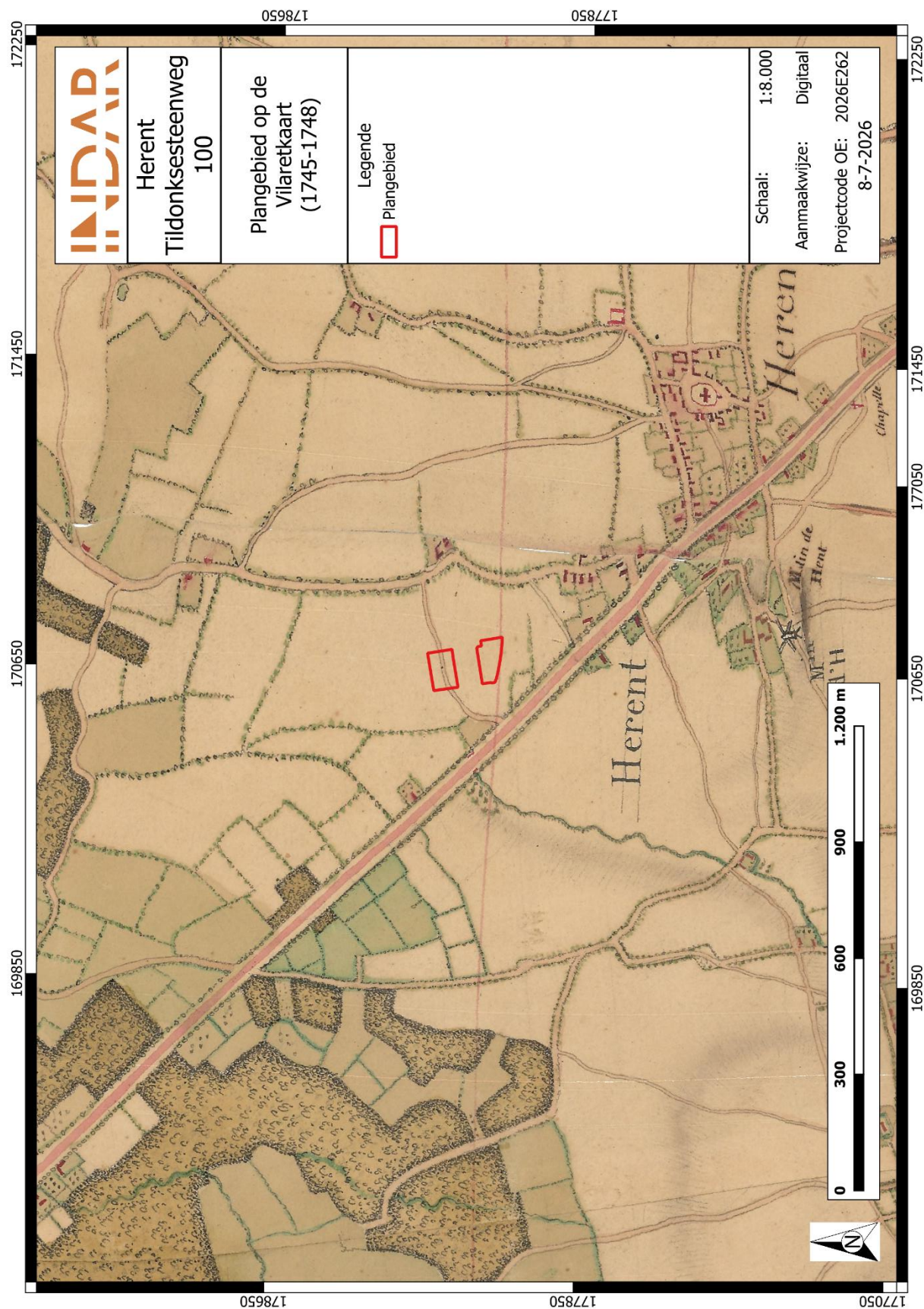
Voor de rest van de 19^e eeuw verandert er weinig binnen de contouren van het plangebied en in de directe omgeving.

TOPOGRAFISCHE KAART 1904

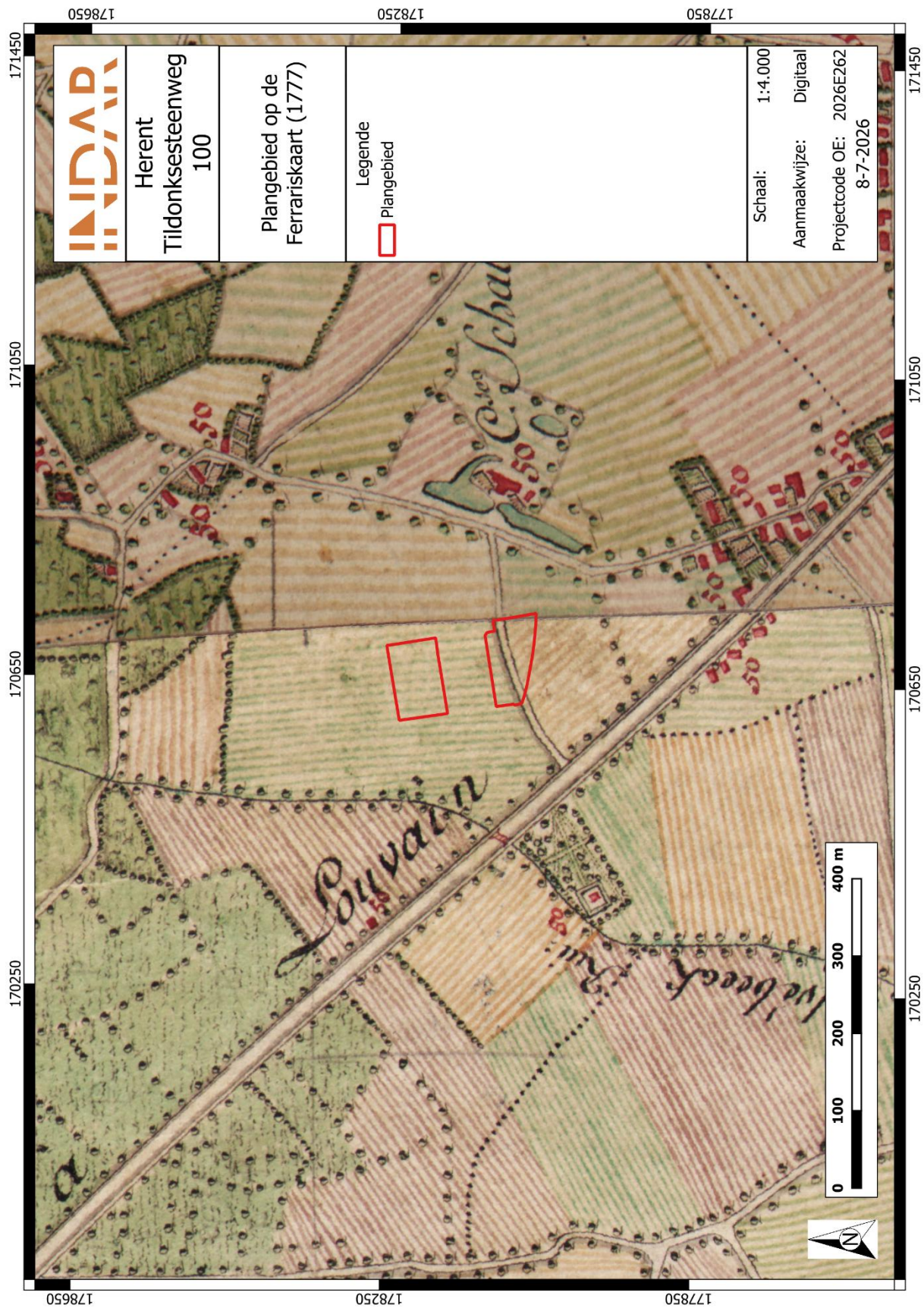
Aan het begin van de 20ste eeuw ligt het plangebied nog steeds te midden van akkers en velden. De bewoning rondom en vooral ten zuidoosten van het plangebied neemt toe. Het plangebied zelf blijft onbebouwd.

ORTHOFOTO 1971, 1979-1990, 2000-2003

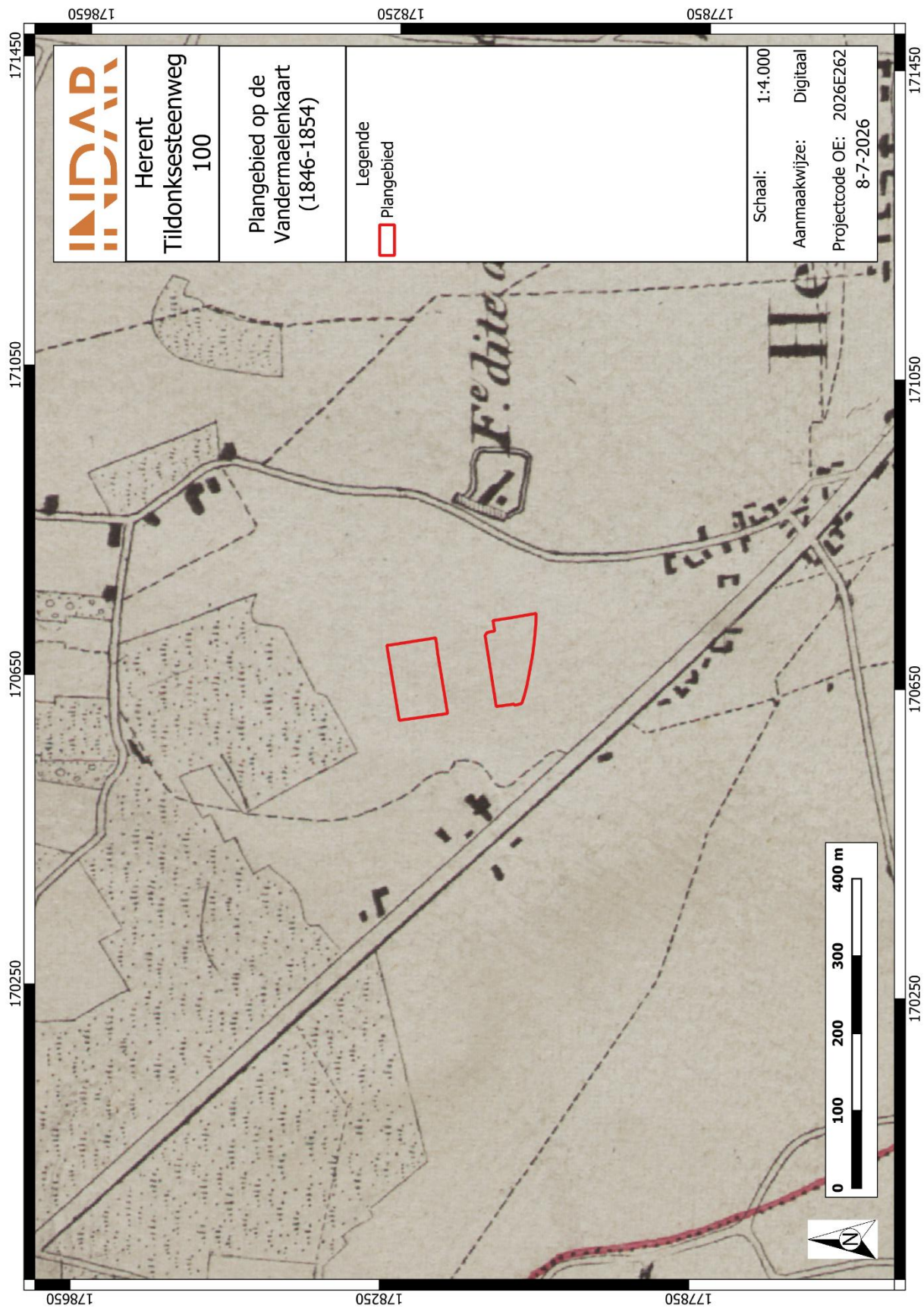
Op de orthofoto van 1971 zien we voor het eerst net ten oosten van het plangebied het huidige bedrijfsgebouw van Deschacht. In het zuidelijke gedeelte van het plangebied is een kleine constructie te zien, mogelijk een veestal. De eerste bebouwing binnen de contouren van het plangebied is te zien vanaf 1979-1990, waarna de noordelijke parking rond 2000-2003 verschijnt. Tot aan de huidige bodemingrepen verandert de situatie binnen de contouren van het plangebied niet meer.

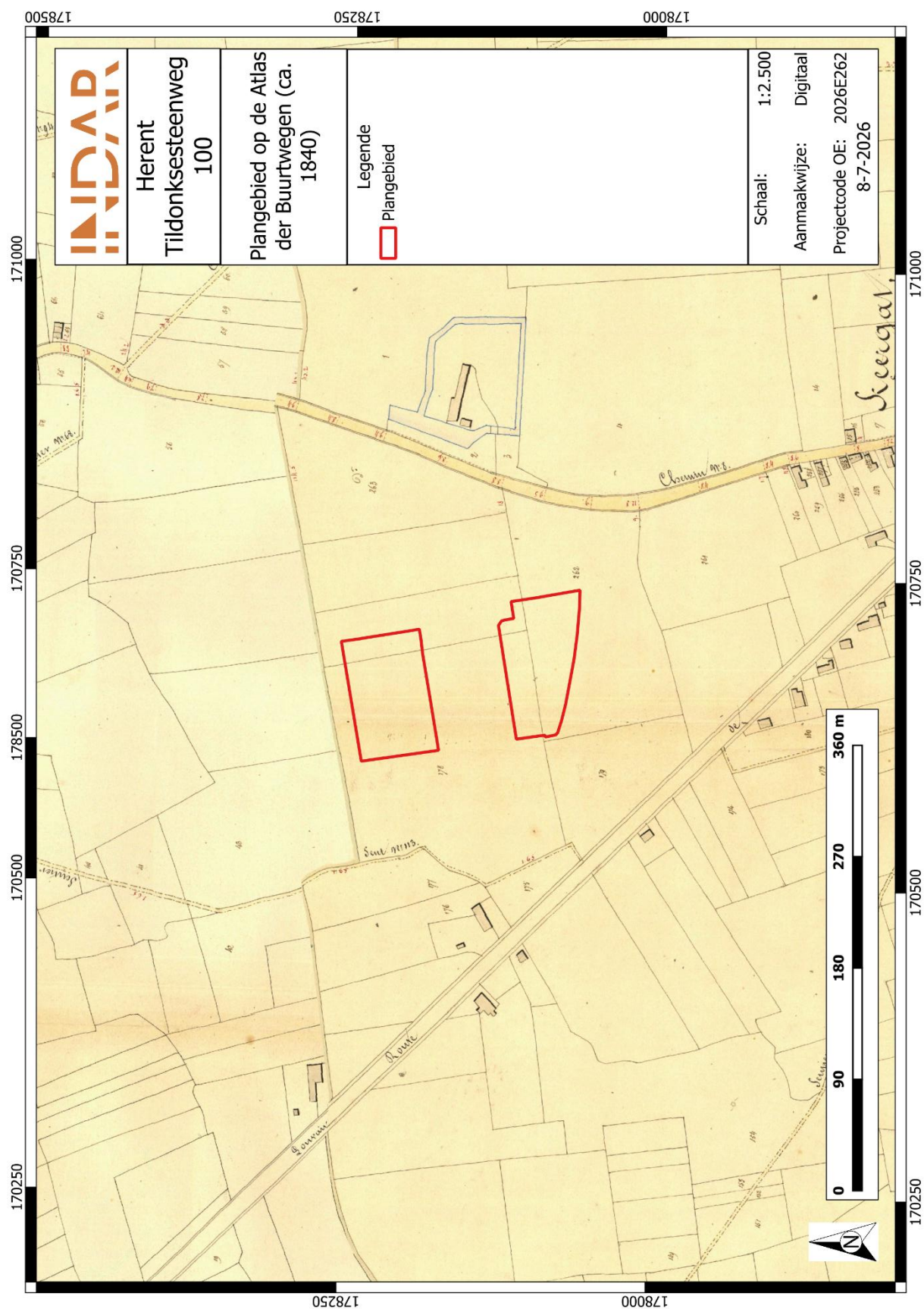
Figuur 18: Plangebied op de Villaretkaart.

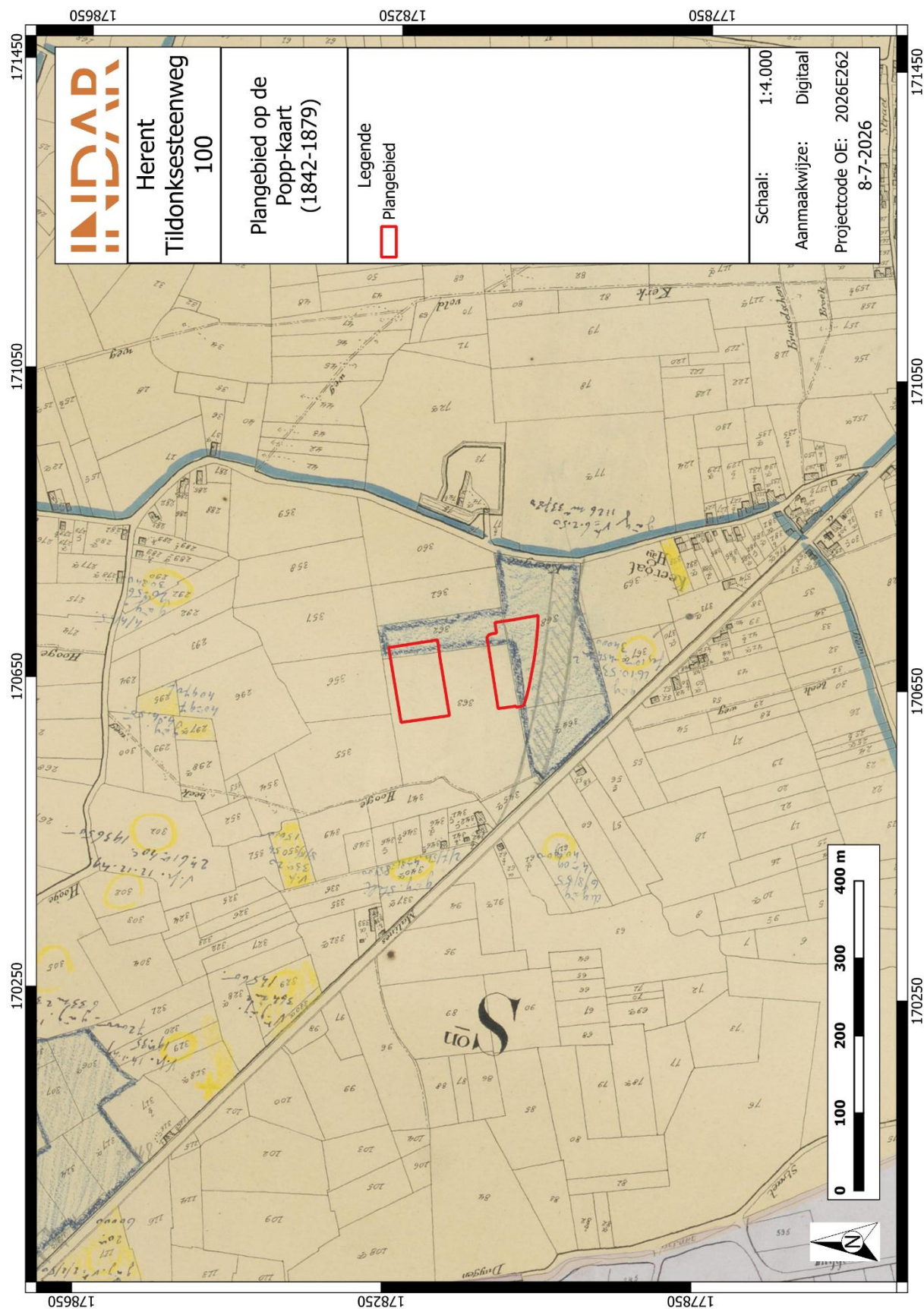
Figuur 19: Plangebied op de Ferrariskaart.

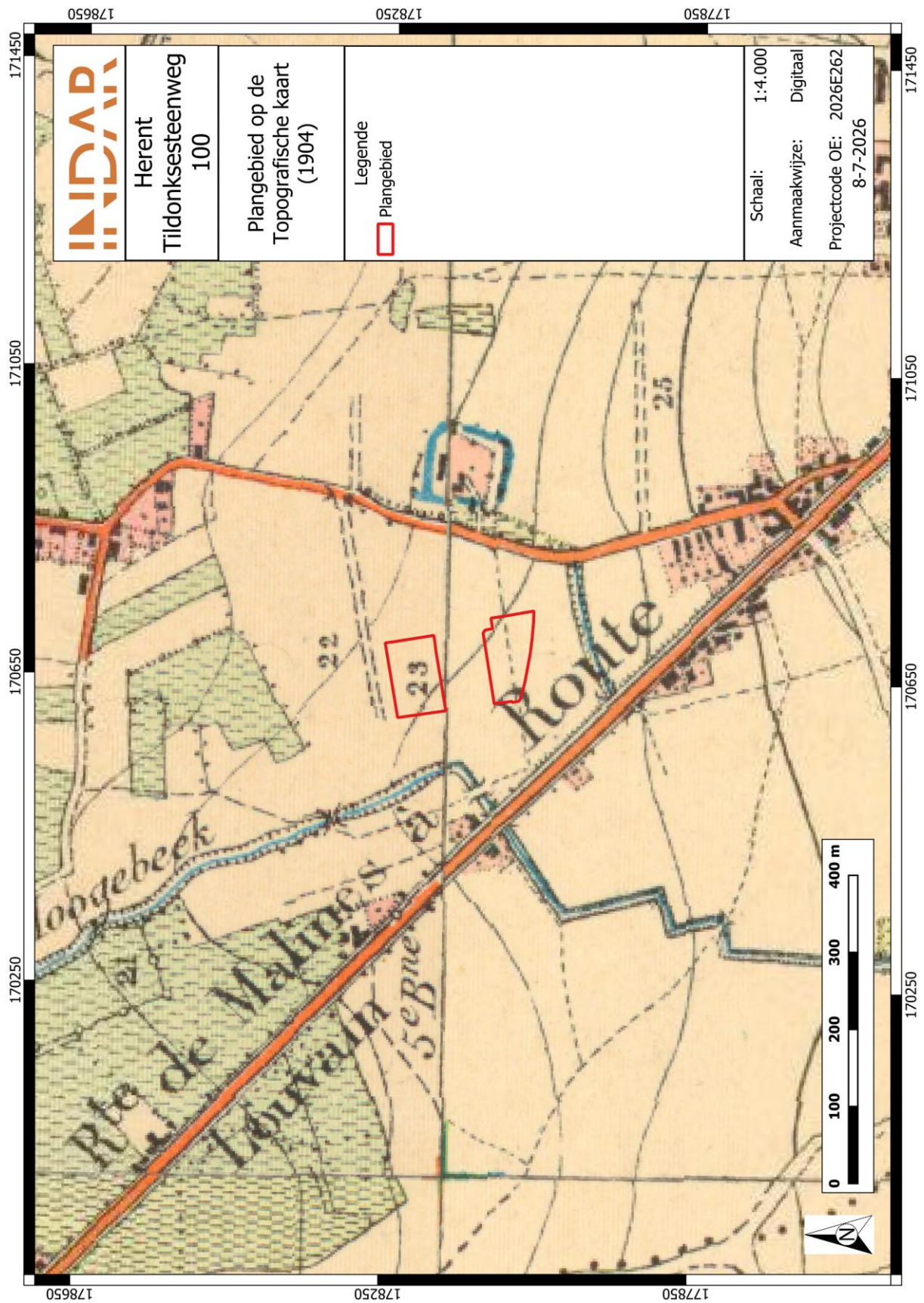
Figuur 20: Plangebied op de Vandermaelenkaart.

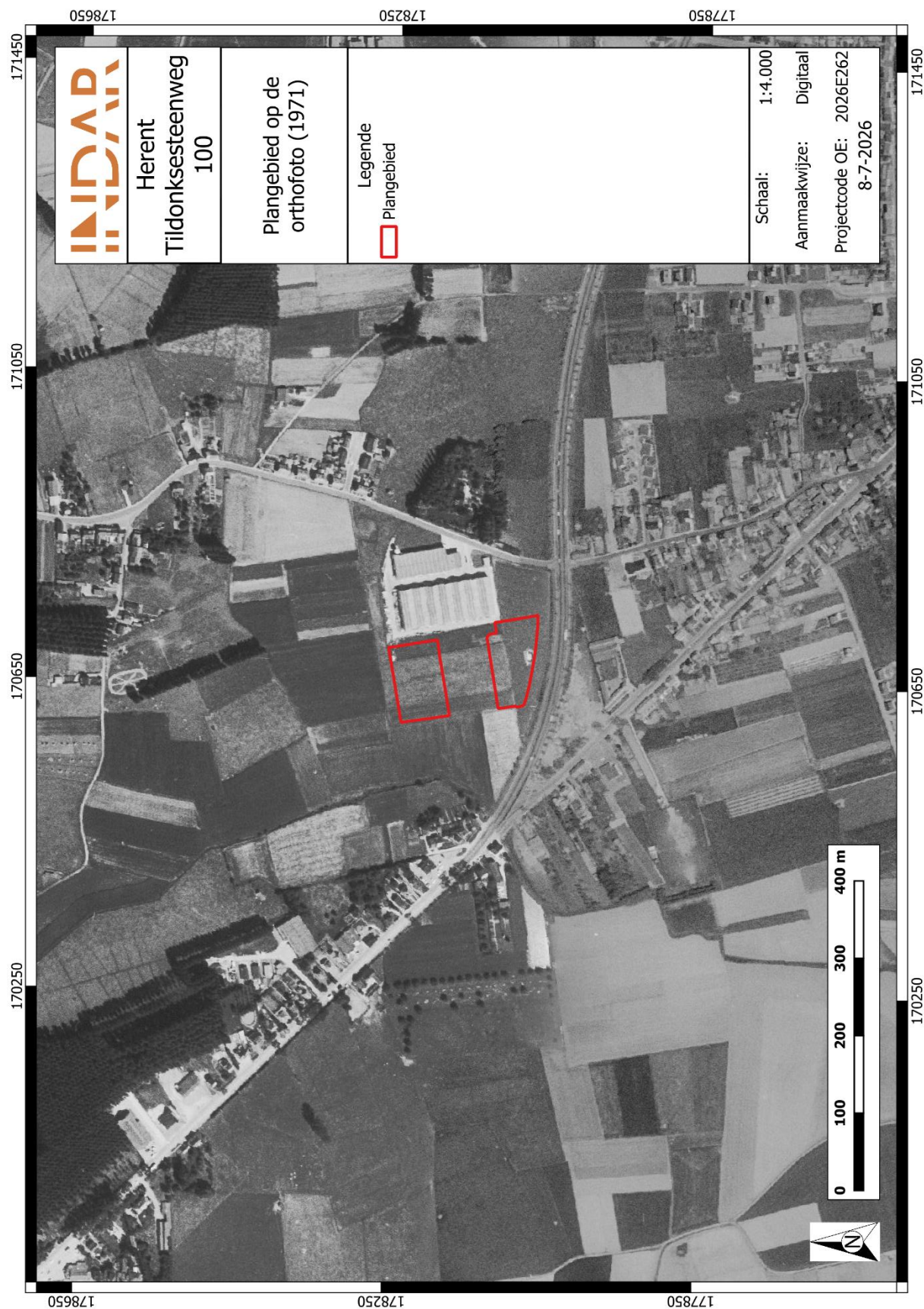
Figuur 21: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen.

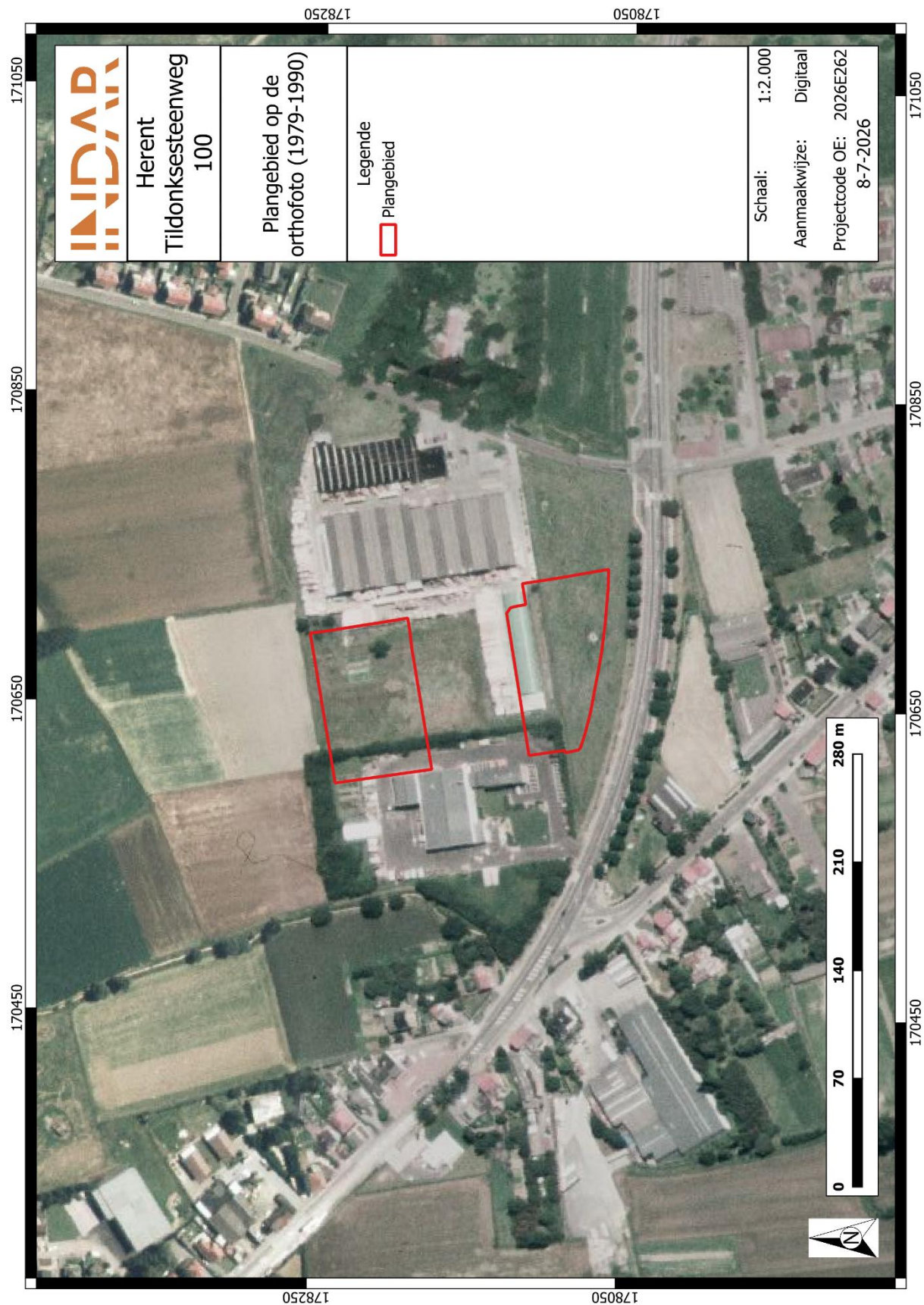
Figuur 22: Plangebied op de Poppkaart.

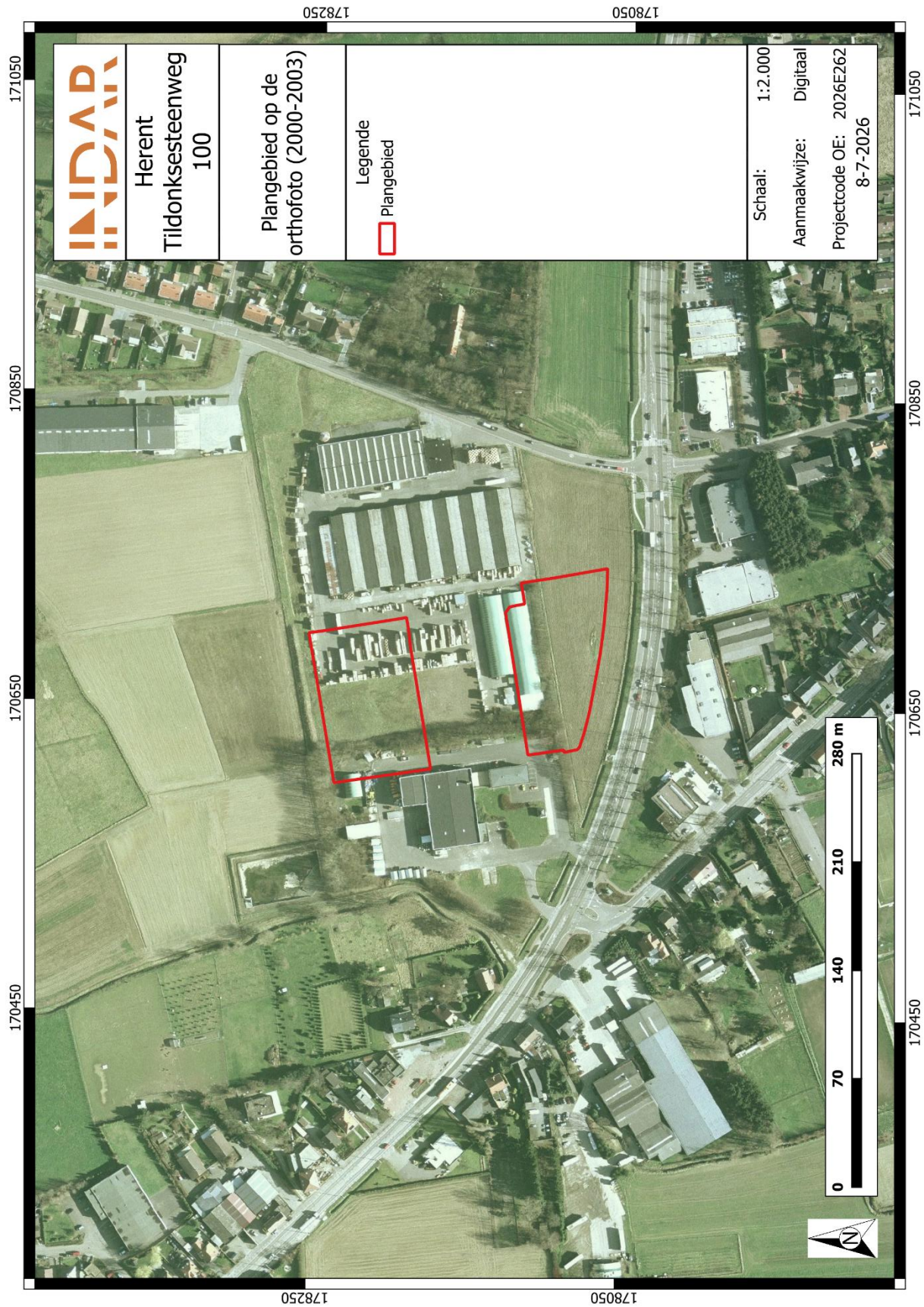
Figuur 23: Plangebied op de Topografische kaart (1904).

Figuur 24: Plangebied op de Orthofoto (1971).

Figuur 25: Plangebied op de Orthofoto (1979-1990).

Figuur 26: Plangebied op de Orthofoto (2000-2003).

1.4.7. Archeologische bronnen

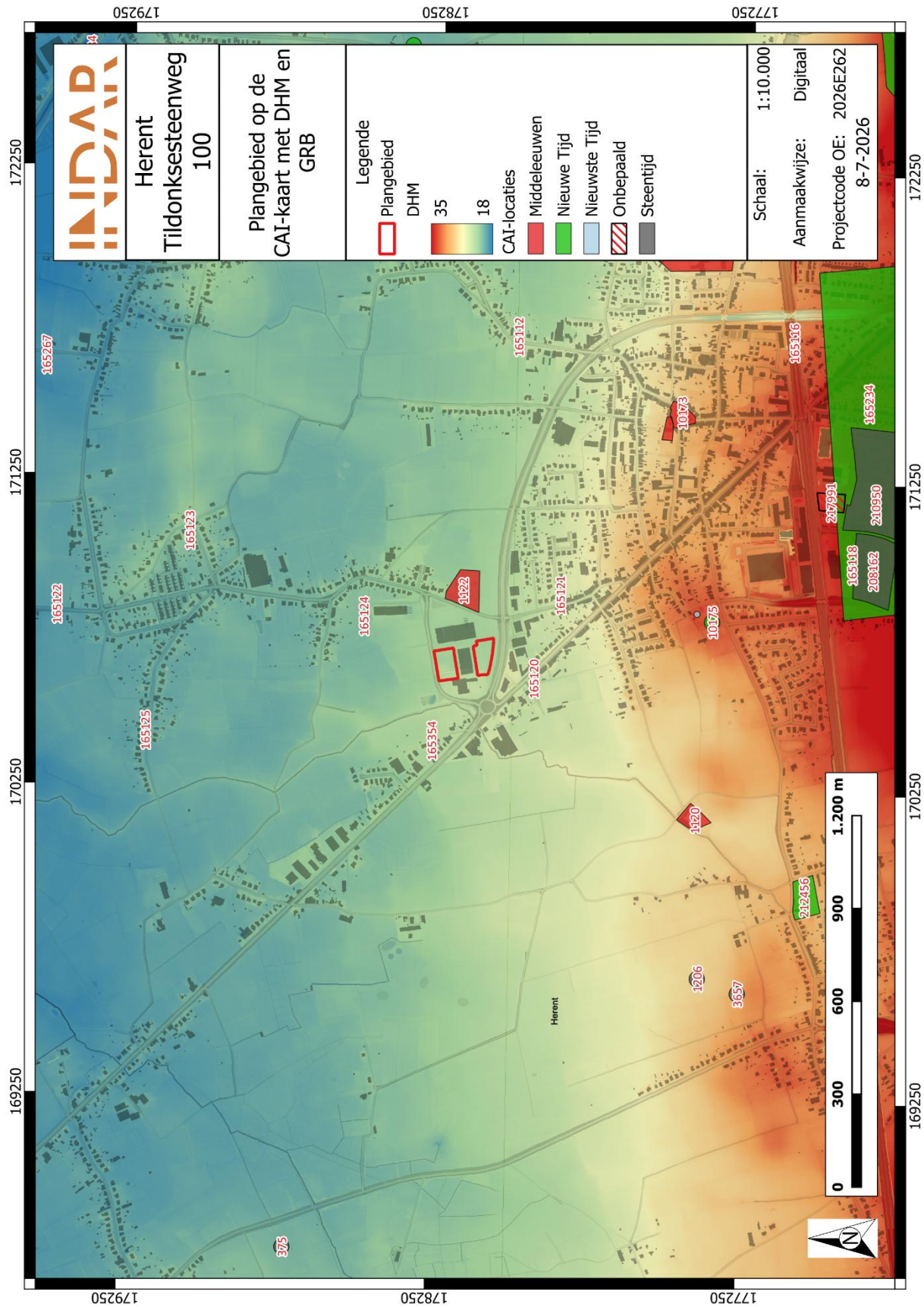
CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI)

Binnen de contouren van het plangebied zijn er geen archeologische waarden gekend. Voor de ruime omgeving van het plangebied kunnen zowel de Centrale Archeologische Inventaris (CAI), als de archeologische gebeurtenissen, (vastgestelde) archeologische zones en goedgekeurde archeologienota's geraadpleegd worden. Allereerst volgt hieronder een oplijsting van de gekende archeologische waarden zoals opgelijst in de archeologische databank van vindplaatsen in Vlaanderen (CAI).

In de directe omgeving van het plangebied zijn verschillende CAI-meldingen geregistreerd. Dit zijn vooral meldingen uit de middeleeuwen (IDs 1122, 1120 en 10173) en de nieuwste tijd, gerelateerd aan de Wereldoorlogen (IDs 165124, 165354, 165120, 165121, 165112, 165123 en 165125). Dit betreft vooral bunkers en controleposten van de KW-linie. Deze linie werd gebouwd vanaf 1939 als aanvulling op de verdediging langs het Albertkanaal en de Maas. Het betrof hier meer dan 400 bunkers en antitankhindernissen. Deze linie is echter vrij snel prijsgegeven, zonder veel conflict.¹⁵ Het Meuterhof (ID 1122), een site met walgracht net ten oosten van het plangebied, dateert uit de middeleeuwen en is op de historische kaarten te zien.

Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat er slechts weinig, goed onderzochte, archeologische sites aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied. Dit is vermoedelijk niet te wijten aan het ontbreken van archeologische sites. Waarschijnlijk is dit te wijten aan het ontbreken van recente, grootschalige ontwikkelingen waarbij archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

¹⁵ IOE 2026 ID 306075.

Figuur 27: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart¹⁶

¹⁶ CAI 2026.

ARCHEOLOGIENOTA'S EN NOTA'S

In de directe nabijheid van het plangebied werden verscheidene archeologienota's opgemaakt. Binnen de contouren van het plangebied werden reeds twee archeologienota's opgesteld (ID 11883 en ID 16069). Aangezien deze archeologienota een herwerking is van deze bureaustudies en de resultaten grotendeels overeenkomen, zullen deze hier niet apart beschreven worden. Tevens werden er 2 vervolgonderzoeken uitgevoerd en gerapporteerd in een nota. Hieronder worden enkele nota's en archeologienota's uitgebreider beschreven. De locaties van de uitgevoerde onderzoeken komen sterk overeen met deze van het plangebied waardoor deze onderzoeken relevante info kunnen herbergen over de archeologische verwachting binnen het plangebied.

Vooronderzoek Herent Mechelsesteenweg (ID 1615)¹⁷

Voor de (her)aanleg van een gedeelte van de Mechelsesteenweg, de Omeiding en de Valgaten, werd in 2017 een archeologienota opgesteld. Tijdens het bureauonderzoek kon ook het landschappelijke bodemonderzoek reeds uitgevoerd worden.

Uit het bureauonderzoek bleek dat er een zekere verwachting is voor steentijd artefactensites door de landschappelijke ligging en de aanwezigheid van de Hoge Beek. Verder werd er ook een verwachting opgesteld voor sites vanaf de steentijd tot en met de Nieuwste Tijd.

In totaal werden er 8 boringen uitgezet ten noorden van het huidige plangebied. In slechts twee boringen kon de bodemkundige opbouw onderscheiden worden: een dikke humeuze bovengrond met een dikte tussen 30 en 40 cm dik. Daaronder werd een zwak humeuze gelig bruine zandleemlaag aangetroffen met daaronder de licht geelbruine zandleem. De C-horizont werd hier aangetroffen tussen 60 en 80 cm -mv.

Figuur 34: Boring 5. (J. Wijnen 2016)

Vooronderzoek Herent Tildonksesteenweg (ID 18536).¹⁸

Aan de overkant van de Valgaten, aan de Tildonksesteenweg (ca. 30 m ten noordoosten van het plangebied), werd eveneens een bureaustudie met landschappelijk bodemonderzoek en geofysisch onderzoek in functie van de KW-linie uitgevoerd in 2021.

Het landschappelijk bodemonderzoek resulteerde in de uitzet van 9 boringen. In alle boringen werd een Bt-horizont aangetroffen op een diepte tussen 40 en 60 cm -mv. Hierbij was het mogelijk

¹⁷ CLAESEN, J. et.al. (2016).

¹⁸ HOREMANS, B. & BERGHMANS, G. (2021).

dat de ploegwerken in het verleden de Bt-horizont reeds hadden afgetopt. De archeologische verwachting voor in situ steentijd artefactensites werd dan ook bijgesteld tot laag.

Bij het elektromagnetisch onderzoek werden vier anomalieën opgespoord die zowel ondiep (<1 m) als diep (>1 m) gelegen zijn. Er kon echter niet opgemaakt worden of deze gerelateerd zijn aan de KW-linie, landbouwactiviteiten of andere activiteiten of gebeurtenissen in het verleden. Enkele hypothesen vermoeden de aanwezigheid van greppels, loopgraven, perceelsgrenzen, teeltgrenzen etc. De resultaten lijken vooral informatie te geven over de onderverdeling van de akkers in percelen vanaf de jaren '70.

Vooronderzoek Herent Tildonksesteenweg 64 (ID 32696).¹⁹

In 2025 werd er net ten zuiden van het huidige plangebied (ca. 50 m) aan de overkant van de Omleiding, een vooronderzoek uitgevoerd in de vorm van een landschappelijk bodemonderzoek. In totaal werden 6 boringen uitgezet, die allemaal wijzen op een antropogene of verstoorde bodem. In boring 2 werd nog een restant van een Bt-horizont aangetroffen onder de verharding op een diepte van ca. 40 cm. De bodem is hier door de nivellering en verharding in functie van de bouw van enkele winkelpanden sterk verstoord.

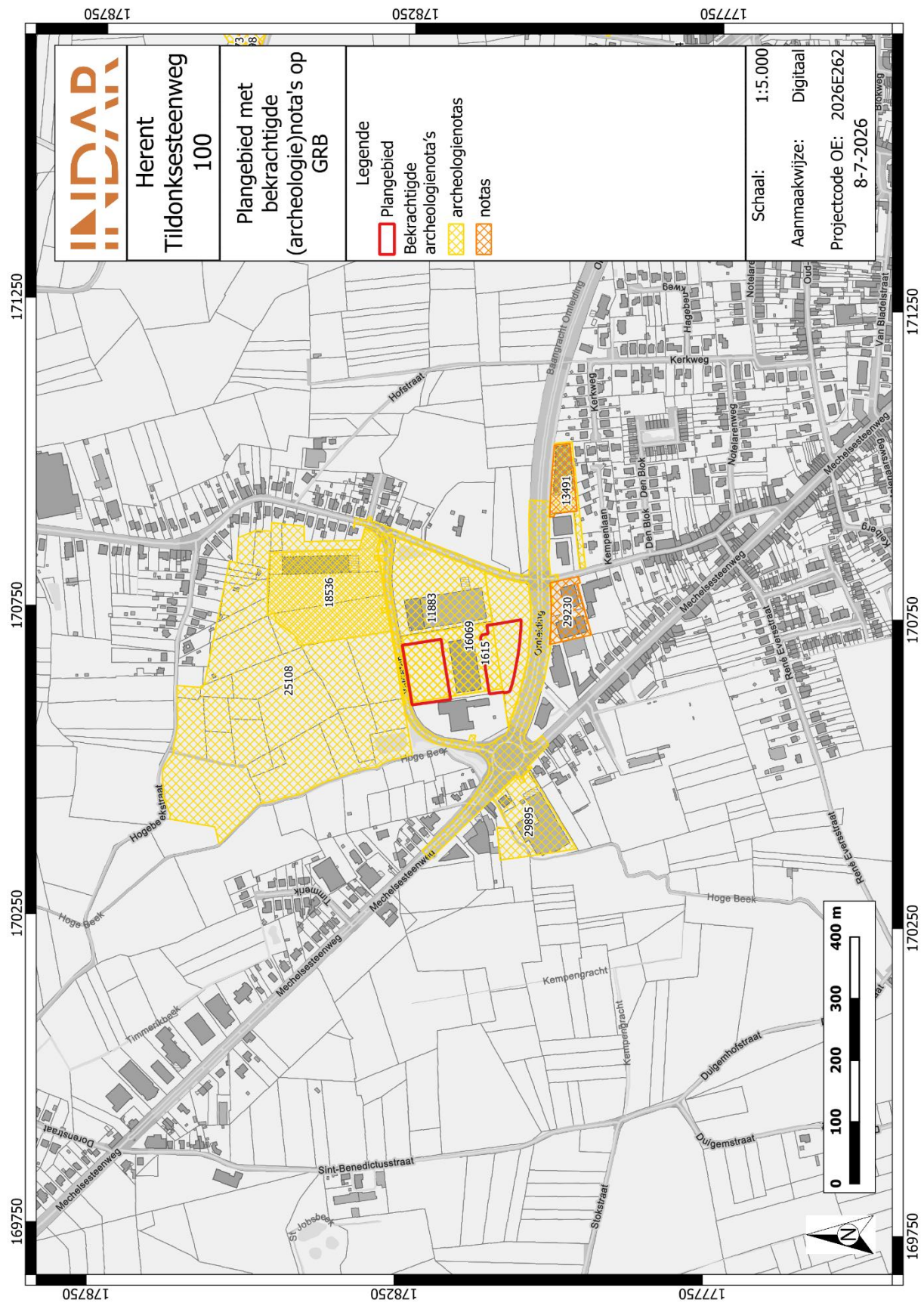

Figuur 6 : Boring 3, uitgelegd per meter, van links naar rechts.

Figuur 7: Boring 2, uitgelegd per meter, van links naar rechts.

¹⁹ VENNEKENS, W. (2025).

Figuur 28: Plangebied en omgeving met weergave van bekrachtigde (archeologie)nota's op GRB.

1.5. Landschappelijk Bodemonderzoek

1.5.1. Beschrijvend gedeelte

1.5.1.1. Administratieve gegevens

J. Verrijckt Bvba (nu INDAR bv) voerde een landschappelijk bodemonderzoek uit op het terrein aan de Tildonksesteenweg 100 te Herent (Vlaams-Brabant). Het veldwerk werd uitgevoerd op dinsdag 27 oktober 2020 volgens de bepalingen in de het programma van maatregelen bij archeologienota VERRIJCKT 2020b (ID 16069, 2019G182).

Onderstaande tabel vat de administratieve gegevens van het project samen.

Projectcode J. Verrijckt (INDAR bv)	2019-250
Projectcode Onroerend Erfgoed	2020J284
Erkend Archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2020/00003 Alexander Doucet
Actoren	Alexander Doucet
Datum uitvoering	28/10/2020

1.5.1.2. Onderzoeksopdracht²⁰

“Het is nuttig een landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren binnen het plangebied. Een landschappelijk booronderzoek is een toetsing van de gegevens omtrent de bodemopbouw zoals beschreven op de bodemkaart van Vlaanderen. Volgens de bodemkaart zijn binnen het plangebied natte tot matig natte leembodems met een (verbrokkelde) textuur B-horizont aanwezig. Een landschappelijk bodemonderzoek kan weergeven of er een E- en/of B-horizont aanwezig is. Een bodemonderzoek laat ook toe om uitspraken over bodembewaring, verstoringen en diepte van een eventueel archeologisch vlak te doen.

Het is niet mogelijk om deze methode toe te passen op het terrein. Een landschappelijk bodemonderzoek kan pas uitgevoerd worden van zodra duidelijkheid is of de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen bekomen wordt en de aanwezige gebouwen en de verhardingen bovengronds verwijderd zijn.

Een landschappelijk bodemonderzoek is niet schadelijk voor het bodemarchief binnen het plangebied.

Een kosten-batenanalyse toont aan dat een landschappelijk bodemonderzoek noodzakelijk is. Een dergelijk onderzoek is de beste en goedkoopste manier om gegevens te verkrijgen over de bodemopbouw, bodembewaring en eventuele aanwezigheid van een paleobodem. Op basis van de bodemkundige gegevens verkregen uit het landschappelijke bodemonderzoek dient beslist te worden welke overige vervolgonderzoeken noodzakelijk zijn.

Volgende onderzoeksvragen moeten hierbij beantwoord worden:

²⁰ VERRIJCKT, J. (2020b) p. 4-5.

- *Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?*
- *Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?*
- *Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?*
- *Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:*
 - o *Wat is de aard van dit niveau?*
 - o *Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?*
 - o *Kan dit niveau gedateerd worden?*
 - o *Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?*
 - o *Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?*
 - o *Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?*

1.5.2. Werkwijze en strategie van het vooronderzoek

1.5.2.1. Methode en technieken

“Landschappelijk booronderzoek is een kartering van het terrein waarbij de bodemopbouw en bodembewaring bestudeerd worden.

De algemene bepalingen van een landschappelijk bodemonderzoek, zoals vastgesteld in de Code van Goede Praktijk zijn hier van toepassing:

Binnen het plangebied worden de boringen geplaatst in een verspringend driehoeksgrid van 50 x 40 m. Concreet betekent dit dat er binnen het plangebied 14 boringen geplaatst worden. Mocht ter plaatse blijken dat deze vooropgestelde boorpunten onuitvoerbaar of ontoegankelijk zijn kan de veldwerkleider ter plaatse evalueren en herlokalisieren. Het verplaatste boorpunt wordt in dat geval opnieuw ingemeten en aangeduid op de kaart.”²¹

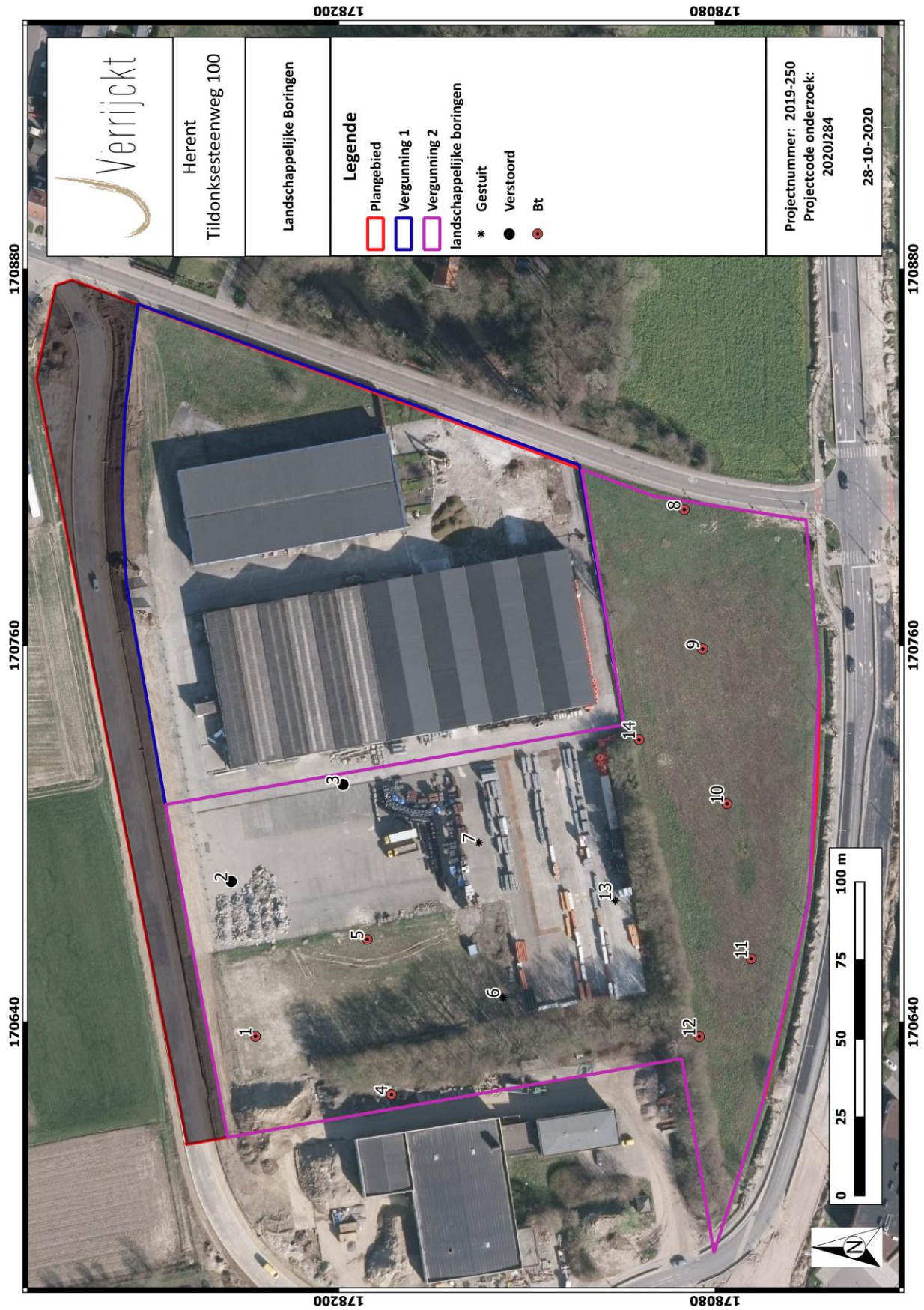
Tijdens het landschappelijk booronderzoek kon er op het terrein een afgraving vastgesteld worden ter hoogte van de betonverharding. Aan de westkant van het terrein was er een berm aanwezig, mogelijks staat dit in verband met de afgravingen. Rond Boring 6 was de bodem eveneens duidelijk verstoord met de aanwezigheid van steenpuin in de bodem. Boringen 6, 7 en 13 stuiten bijgevolg. Boringen 12 en 13 werden om deze reden naar het zuiden verplaatst. Over het algemeen werd vastgesteld dat er bodemingrepen hadden plaatsgevonden in het noordelijk deel van het terrein. In Boringen 1, 4 en 5 werd er onder een vergraven bodem nog een Bt-horizont aangetroffen. Het zuidelijk terrein was beter bewaard.

Het booronderzoek is uitgevoerd met een edelmanboor met een diameter van 7 cm. De bodemstalen worden beschreven conform de methodiek om bodems te beschrijven volgens de FAO guidelines for soil description, gepubliceerd in: FAO (2006): Guidelines for Soil Description, 4e editie, Rome. De beschrijvingen en het pedogenetisch profiel werden geregistreerd in het softwarepakket Boorstaten!. De boorprofielen werden gefotografeerd. Tijdens het landschappelijk booronderzoek werden geen vondsten gedaan of sporen aangetroffen. Er werden geen stalen ingezameld en er is ook geen nood aan conservatie.

²¹ VERRIJCKT, J. (2020b) p. 11-12.

Figuur 29: Situering van de landschappelijke boringen op orthofoto zoals voorgesteld in de archeologienota.

Figuur 30: Uitgevoerde landschappelijke boringen.

Figuur 31: Terrein omgeving boring 2 (©INDAR bv).

Figuur 32: Berm in het westen van het terrein (©INDAR bv).

Figuur 33: Steenpuin en afgraving rond boring 6 (©INDAR bv).

Figuur 34: Terrein omgeving boring 8 (©INDAR bv).

1.5.3. Assessmentrapport landschappelijk bodemonderzoek

1.5.3.1. Assessment vondsten

Niet van toepassing.

1.5.3.2. Assessment stalen

Niet van toepassing.

1.5.3.3. Conservatieassessment

Niet van toepassing.

1.5.3.4. Assessment sporen en structuren

Niet van toepassing.

1.5.3.5. Analyse van het landschappelijk bodemonderzoek

Er werden in totaal veertien landschappelijke boringen uitgevoerd waarvan er drie boringen (6, B7 en B13) stuitten op steenpuin in de grond. Twee boringen (B2 en B3) bleken verstoord te zijn. Hier was de bodem afgegraven voor de aanleg van de verharding. Vervolgens was er een kleine

ophoging met groen los zand, mogelijks ter stabilisatie, waarneembaar. Ook boringen 1, 4 en 5 bleken deels afgegraven geweest te zijn met een vergraven horizont die tussen 50 en 70 cm diep reikte. Bijgevolg kan er gesteld worden dat het noordelijk terrein te veel ingrijpende verstoringen in de bodem heeft gekend om van een goed bewaard bodemprofiel te kunnen spreken.

Alle boringen op het zuidelijke terrein (B8-B14, excl. B13) toonden een gelijkaardige bodemopbouw met een Ap-horizont bestaande uit donkerbruine leem van ca. 40cm dik met daaronder een bruine textuur B-horizont bestaande uit leem met redelijk goed ontwikkelde polyedrische structuur en kleihuidjes (coatings). Vervolgens werden op ca. 80cm diepte roestverschijnselen waargenomen.

Concluderend tonen de landschappelijke boringen aan dat er zich binnen het noordwestelijk gedeelte van het terrein, alsook het zuidelijk gedeelte van het terrein een bewaarde Bt-horizont aanwezig is. Op basis van de reeds uitgevoerde werken gaat binnen het noordwestelijk gedeelte wel een verstoring tot in de Bt-horizont hebben plaatsgevonden op basis van de maaiveldhoogtes en de diepte van deze Bt-horizont. Het noordoostelijk gedeelte werd reeds door deze landschappelijke boringen als verstoord aangegeven. In het zuidelijk gedeelte van het terrein gaat deze nog mooi bewaard zijn gebleven.

1.5.4. Beantwoording onderzoeksvragen

- *Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?*

Het noordelijke deel van het terrein bleek sterk afgegraven te zijn. Boringen 1, 4 en 5 toonden na een vergraving van 50 – 70cm diep nog een afgetopte Bt-horizont, welke na de reeds uitgevoerde werken nog meer verstoord gaat zijn. Boringen 2 en 3 lagen al op het sterker vergraven deel van de verharding. Hier was de bodem sterk afgetopt en terug aangevuld met een laag groen los zand, mogelijks ter stabilisering van de bodem voor de aanleg van de verharding. Rond Boringen 6, 7 en 13 was het terrein eveneens afgegraven en aangevuld met steenpuin waardoor deze boringen stuitten.

In het zuidelijk deel van het terrein toonden alle boringen (B8-B14, excl. B13) een gelijkaardige bodemopbouw met onder een donkerbruine lemige Ap-horizont van ca. 40cm dik de Bt-horizont bestaande uit bruine leem die roestverschijnselen vertoonde op ca. 80cm -mv. Dit kwam overeen met een Ada-bodem.

Bij deze bodems ontstaat een klei-inspoelingshorizont die hierdoor meer textuur vertoont (textuur B- of Bt-horizont). Deze bodems zijn gevoelig aan erosie indien ze op hellende gronden liggen, bijgevolg raken heuvels afgetopt en (rivier-)dalen opgevuld met een pakket leem zonder profiel (colluvium).

Boring 10 kan gelden als typeprofiel voor de best bewaarde zone:

- A-horizont: tot 40cm -mv, donkerbruin humeuze leem
 - Bt-horizont: tot 80cm -mv, bruine leem
 - C-horizont: vanaf 80cm -mv, bruinoranje met roest gevlekte leem
- *Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?*

Zie vraag hierboven.

- *Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?*

Het relevante archeologische niveau situeert zich op de Bt-horizont. De verwachting naar steentijdartefacten is op basis van de bewaarde Bt-horizont eerder matig tot hoog in te schatten. Indien een verkennend booronderzoek de afwezigheid van in situ steentijdartefactensites kan aantonen, kan overgegaan worden tot een proefsleuvenonderzoek. De relevante Bt-horizont start op ca. 40 cm -mv.

- Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:
 - o Wat is de aard van dit niveau?

De Bt-horizont, of de klei-inspoelingshorizont, is de eerste relevante en niet verstoorde laag onder de bouwvoor. Ze is aan te treffen op een diepte van ca. 40 cm -mv.

- o Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?

De Bt-horizont bevindt zich direct onder de donkerbruine Ap-horizont en is sterk afgelijnd.

- o Kan dit niveau gedateerd worden?

De Bt-horizont kan gedateerd worden vanaf het holoceen, wanneer door klimaatsopwarming planten kunnen groeien en bodems zich bijgevolg beginnen te ontwikkelen.

- o Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?

Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat een archeologische site aanwezig is. Verder vooronderzoek is dan ook aangewezen.

- o Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?

Voor de zuidelijke terreinen is het archeologisch niveau in die mate bewaard dat het aantreffen van een eventuele archeologische steentijdsite wel mogelijk is. De noordelijke terreinen zijn te fel verstoord. Daarnaast is het terrein genivelleerde en opgevuld met steenpuin wat eventueel archeologisch onderzoek bemoeilijkt.

- o Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?²²

De opdrachtgever plant op het terrein de bouw van twee bedrijfsgebouwen: gebouw D in het noorden en gebouw F in het zuiden. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

Gebouw D zal een oppervlakte van ca. 2.934 m² omvatten. Zowel aan de noordelijke als aan de zuidelijke kant van dit gebouw worden toegangswegen voorzien in klinkers (respectievelijk ca. 323 m² en ca. 279 m²). Tussen deze toegangswegen wordt groenaanleg voorzien en parkeerplaatsen met waterdoorlaatbare klinkers (grasdallen). Deze toegangswegen connecteren het gebouw met de wegenissen ten noorden en zuiden, die geasfalteerd zullen worden. De funderingen van dit gebouw worden geschat op ca. 80 cm -mv, evenals de riolering die hieronder aangelegd zal

²² Hierop werd geantwoord in functie van de geplande werken zoals deze werden beschreven in archeologienota met ID 16069 en wijken af van de huidige geplande werken.

worden. Mogelijk zijn er lokaal diepere bodemingrepen nodig voor de plaatsing van de putten (septische putten en hemelwaterputten) en eventuele funderingspalen tot op maximaal 3 m -mv.

Gebouw F omvat ca. 3.000 m². Ook hier zullen ten noorden en ten oosten van het gebouw parkeerplaatsen in grasdallen voorzien worden en verharde toegangswegen. Ten zuiden worden drie fietsenstallingen voorzien (42 m²). Verder wordt het terrein ingericht met groenaanleg. Ook hier zal de fundering van het gebouw en de aanleg van de riolering een geschatte bodemverstoring van ca. 80 cm -mv veroorzaken met lokaal mogelijk diepere ingrepen.

Deze ingrepen zouden ervoor zorgen dat het archeologisch bestand onherroepelijk vernietigd zou worden. Het noordelijk gedeelte kan als verstoord worden opgegeven op basis van de uitgevoerde landschappelijke boringen in combinatie met de nieuwe gegevens omtrent de reeds uitgevoerde werken.

Binnen het zuidelijk gedeelte van het terrein gaat de Bt-horizont nog bewaard zijn gebleven en dient een verkennend booronderzoek uitgevoerd te worden, eventueel gevolgd door vervolgonderzoeken.

1.5.5. Datering en interpretaties

Landschappelijke boringen hebben uitgewezen dat een archeologisch niveau zich bevindt op een diepte van ca. 40 cm -mv. Het archeologisch relevante niveau is terug te vinden vanaf de top van de Bt-horizont, te dateren vanaf het holoceen.

Er is niet voldoende informatie verzameld over de eventuele aan- of afwezigheid van een archeologische site. Wel is er voldoende informatie aanwezig om de bodembewaringstoestand te evalueren en vervolgonderzoek te adviseren. In eerste instantie dringt een verkennend booronderzoek zich op, eventueel gevolgd door vervolgonderzoeken. Dit is beperkt tot het zuidelijk gedeelte van het terrein, waar de Bt-horizont in het licht van de uitgevoerde werken nog bewaard is gebleven.

1.5.6. Verklaring ontbreken archeologisch ensemble en confrontatie resultaten eerder vooronderzoek²³

Gelet op de landschappelijke ligging, op de flank van een beekvallei en op de overgangszone van een hoger gelegen heuvelrug richting een lagergelegen valleizone met verscheidene kleine beken en rivieren werd er tijdens het bureauonderzoek²⁴ een hoge verwachting voor steentijd artefactensites geschept. Uit het uitgevoerde landschappelijk booronderzoek bleek er op het terrein geen E-horizont bewaard te zijn, maar wel een duidelijk bewaarde Bt-horizont op het noordwestelijke en zuidelijk gedeelte van het terrein. De verwachting op een *in situ* steentijdartefactensite blijft dan ook van kracht. Dit geldt op dit moment enkel nog voor het zuidelijk gedeelte van het terrein, gezien binnen het noordelijk deel van het terrein: a) landschappelijke boringen een deel als verstoord hebben aangetoond, en b) een deel in het licht van de reeds uitgevoerde werken is verstoord door afgraving. Het noordelijk gedeelte is momenteel bedekt door steenpuin.

De verwachting voor sites uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen (vroeg, volle en late middeleeuwen) was eerder matig. Dergelijke sites kunnen opgespoord worden door een

²³ Hierop werd geantwoord op basis van de archeologische verwachting zoals deze werden beschreven in archeologienota met ID 16069.

²⁴ VERRIJCKT, J. (2020b) p.35

proefsleuvenonderzoek, wanneer er zekerheid is omtrent de aan- of afwezigheid van een *in situ* steentijdartefactenvindplaats.

Tijdens het landschappelijke booronderzoek werd een archeologisch niveau aangetroffen op een diepte van ca. 40 cm -mv. Aangezien de geplande werkzaamheden de eventuele archeologische niveaus op het zuidelijk terrein zouden verstoren, is verder archeologisch onderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk.

1.5.7. Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het landschappelijk booronderzoek aan de Tildonksesteenweg 100 te Herent (Vlaams-Brabant) leverde een archeologisch relevante horizont op in de vorm van een Bt-horizont op een diepte vanaf ca. 40 cm -mv. Er wordt dan ook beslist om in eerste instantie verkennende boringen uit te voeren, gevolgd door eventuele vervolgonderzoeken. Dit geldt met name voor het zuidelijk gedeelte van het terrein.

Figuur 35: Boring 4 (©INDAR bv).

Figuur 36: Boring 2 (©INDAR bv).

Figuur 37: Boring 6 (©INDAR bv).

Figuur 38: Boring 10 (©INDAR bv).

1.6. Besluit

1.6.1. Beantwoording onderzoeksvragen

- *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?*

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Herent. De oudste historische vermelding van deze gemeente dateert uit 1140. Op basis van vondsten en CAI-meldingen in de ruimere omgeving, gaat de menselijke aanwezigheid in het gebied reeds terug tot de steentijd. De aanwezigheid van de Dijle zorde voor de lokale ontwikkeling van de nijverheid in Herent in de vorm van molens en stokerijen. De bewoning concentreert zich dan ook meer naar deze rivier toe. Later ontstond er een gevarieerde industrie langsheen de spoorlijn Brussel-Leuven en de vaart Leuven-Mechelen. Op historisch kaartmateriaal is te zien dat het plangebied steeds gelegen is te midden van akkers en velden, tot de eerste bedrijfsgebouwen verschijnen in de 20ste eeuw. Verder zijn er ook verschillende CAI-meldingen geregistreerd die gerelateerd zijn aan de KW-linie (bunkers,...). Deze linie werd echter zonder veel conflict verlaten. Tot slot zijn er nog maar weinig archeologische onderzoeken met ingreep in de bodem in de omgeving geregistreerd en leverden deze verder geen archeologisch relevante vondsten op.

- *Zijn er gegevens gekend dat de bodem verstoord is?*

Over beide terreinen (noordelijk en zuidelijk) werd de teelaarde reeds afgegraven. In het noordelijke gedeelte is het terrein verder opgehoogd tot 23.50 m + TAW door middel van een puinsteenkoffer, als voorbereiding op de geplande werken. Het zuidelijke gedeelte is opgehoogd met aarde tot ca. 23.50 m + TAW. In beide zones werd nog een bewaarde Bt-horizont aangeboord tijdens de landschappelijke boringen. Echter, op basis van diezelfde landschappelijke boringen werd het oostelijk gedeelte van het noordelijk terrein reeds als verstoord gekarteerd. Het noordwestelijk gedeelte gaat, als gevolg van de meest recente ingrepen, reeds verstoord zijn. Hier is nu tot in de Bt-horizont afgegraven, al dan niet volledig (op basis van de maaiveldhoogtes en de diepte van de Bt-horizont).

Het zuidelijk gedeelte van het terrein bevat nog een bewaarde Bt-horizont. Hier is vervolgonderzoek dus nog mogelijk.

- *Wat is de impact van de geplande werken?*

De opdrachtgever plant op het terrein de bouw van twee bedrijfsgebouwen: gebouw D in het noorden en gebouw F in het zuiden. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

Gebouw D zal een oppervlakte van ca. 3.024 m² omvatten. Zowel aan de noordelijke als aan de zuidelijke kant van dit gebouw worden toegangswegen voorzien in klinkers (respectievelijk ca. 323 m² en ca. 279 m²). Tussen deze toegangswegen wordt groenaanleg voorzien en parkeerplaatsen met waterdoorlaatbare klinkers (grasdallen). Deze toegangswegen connecteren het gebouw met de wegenissen ten noorden en zuiden, die geasfalteerd zullen worden. De funderingen van dit gebouw worden geschat op ca. 80 cm -mv, evenals de riolering die hieronder aangelegd zal worden. Mogelijk zijn er lokaal diepere bodemingrepen nodig voor de plaatsing van de putten (septische putten en hemelwaterputten) en eventuele funderingspalen tot op maximaal 3 m -mv.

Gebouw F omvat ca. 3.000 m². Ook hier zullen ten noorden en ten oosten van het gebouw parkeerplaatsen in grasdallen voorzien worden en verharde toegangswegen. Ten zuiden worden drie fietsenstallingen voorzien (42 m²). Verder wordt het terrein ingericht met groenaanleg. Ook hier zal de fundering van het gebouw en de aanleg van de riolering een geschatte bodemverstoring van ca. 80 cm -mv veroorzaken met lokaal mogelijk diepere ingrepen.

- *Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?*

In het verleden werd er reeds een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd op het terrein van het huidige plangebied. Hieruit bleek dat enkel het noordoostelijk gedeelte als verstoord kon worden opgegeven. Het noordwestelijk gedeelte bevatte nog een bewaarde Bt-horizont met bijgevolg kans op het aantreffen van een steentijdvindplaats. Echter, op basis van de maaiveldhoogtes, de diepte van de Bt-horizont en de meest recente uitgevoerde bodemingrepen, kan nu ook de noordwestelijke zone als verstoord worden opgegeven. Binnen het zuidelijk gedeelte van het plangebied, kan op basis van de gekende bodemingrepen, de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek en de maaiveldhoogtes, nog een bewaarde Bt-horizont verwacht worden.

- *Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?*

Er zijn geen afdoende aanwijzingen dat er binnen de contouren van het plangebied een archeologische site aan- of afwezig is. Om uitsluitel te geven is verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

- *Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek?*

In het verleden werd er reeds een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd op het terrein van het huidige plangebied. Hieruit bleek dat enkel het noordoostelijk gedeelte als verstoord kon worden opgegeven. Het noordwestelijk gedeelte bevatte nog een bewaarde Bt-horizont met bijgevolg kans op het aantreffen van een steentijdvindplaats. Echter, op basis van de maaiveldhoogtes, de diepte van de Bt-horizont en de meest recente uitgevoerde bodemingrepen, kan nu ook de noordwestelijke zone als verstoord worden opgegeven. Binnen het zuidelijk gedeelte van het plangebied, kan op basis van de gekende bodemingrepen, de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek en de maaiveldhoogtes, nog een bewaarde Bt-horizont verwacht worden.

Dit wil zeggen dat er nog een potentieel is op het aantreffen van een archeologische vindplaats op het zuidelijk gedeelte van het plangebied. Gezien hier nog een bewaarde Bt-horizont aanwezig is, dienen hier verkennende boringen, eventueel gevolgd door vervolgonderzoeken, uitgevoerd te worden. Hiervoor wordt verwezen naar het programma van maatregelen.

Figuur 39: Plangebied met afbakening zone verder onderzoek op orthofoto.

1.6.2. Archeologische verwachting

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Herent. De oudste vermelding van de gemeente dateert uit 1140, maar op basis van vondsten en CAI-meldingen in de omgeving kan de menselijke aanwezigheid hier teruggebracht worden tot de steentijd. Verder zijn er echter weinig Cai-meldingen in de omgeving, vooral gerelateerd aan de KW-linie uit 1939. Overige middeleeuwse meldingen situeren zich eerder naar het dorpscentrum van Herent. In de directe omgeving van het plangebied zijn eveneens nog maar weinig archeologische onderzoeken met ingreep in de bodem uitgevoerd. Deze leverden verder ook geen relevante archeologische vondsten op. Herent ontwikkelde zich langs de oever van de Dijle, wat de mogelijkheid gaf voor de opstart van lokale nijverheid. Dit ontwikkelde zich later verder door de aanleg van de spoorlijn en de Vaart. Het plangebied zelf heeft steeds te midden van akkers gelegen, totdat de eerste bedrijfsgebouwen verschenen in de 20ste eeuw. **De verwachting voor archeologische sites vanaf de late middeleeuwen tot in de nieuwste tijd is dus eerder laag.**

Landschappelijk gezien ligt het plangebied hoger op een helling die afloopt naar een lagergelegen vallei. De bodems worden gekarteerd als matig nat. Op basis van de Quartairgeologische kaart ligt het plangebied aan de rand van het fluviatiele gebied van de Hoge Beek. **Hierdoor was het terrein interessant voor jagers-verzamelaars in het verleden. Door de recente bodemingrepen, waarbij de teelaarde reeds werd afgegraven, moet de archeologische verwachting voor in situ steentijd artefactensites bijgesteld worden tot onbestaande, althans voor het noordelijk gedeelte van het plangebied.** Binnen het zuidelijk gedeelte van het plangebied wordt nog een bewaarde Bt-horizont verwacht en dienen verkennende boringen nog uitgevoerd te worden. **De kans op het aantreffen van vindplaatsen vanaf het neolithicum tot in de middeleeuwen wordt als matig ingeschat, eveneens voor het zuidelijke gedeelte van het plangebied.** Op basis van de Ferrariskaart wordt de verwachting op het aantreffen van een latere vindplaats, vanaf de late middeleeuwen/nieuwe tijd, dan weer eerder als laag ingeschat.

Het plangebied is momenteel in voorbereiding op de geplande werken. In functie hiervan werd op het noordelijke gedeelte van het terrein reeds de teelaarde afgegraven en opnieuw genivelleerd op ca. 23.50 m + TAW door middel van een puinsteenkoffer. Op basis van de maaiveldhoogtes, de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek en de meest recente bodemingrepen is de kans op het aantreffen van een archeologische vindplaats hier nog zeer klein én wordt ze bemoeilijkt door de aanleg van de puinsteenkoffer. Ook op het zuidelijke gedeelte van het terrein werd de teelaarde afgegraven en opnieuw genivelleerd tot op 23.50 m + TAW door middel van aarde. Op basis van de landschappelijke boringen uitgevoerd op het terrein in het verleden, kon echter al opgemaakt worden dat het noordoostelijke gedeelte van het terrein in het verleden al diepgaand verstoord was. Hier was de kans op het aantreffen van een intact archeologisch niveau laag. Op het zuidelijke terrein was er nog sprake van een intacte bodemopbouw. Ondanks het afgraven van de teelaarde bestaat hier dus nog een kans op het aantreffen van een archeologische vindplaats vanaf de steentijd.

De opdrachtgever plant verder de nieuwbouw van enkele bedrijfsgebouwen, met een maximale bodemverstoring tot op 3 m – mv voor lokale putten en funderingen. Verder wordt een algemene bodemverstoring tot ca. 80 cm -mv verondersteld voor de funderingen en ca. 40 cm -mv voor de verhardingen. Deze werken zullen een eventueel intact archeologisch niveau volledig vernietigen.

Gezien de archeologische verwachting voor sites vanaf de steentijd tot en met de middeleeuwen en de gekende bodemverstoringen op het terrein, wordt verder archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem geadviseerd voor het zuidelijke terrein (zie figuur 38). Het noordelijke terrein is reeds te sterk verstoord om verder onderzoek kosten-baten te verantwoorden.

1.6.3. Potentieel op kennisvermeerdering

Op basis van bovenstaande archeologische verwachting kan een potentieel op kennisvermeerdering geformuleerd worden.

Gelet op de archeologische verwachting voor het terrein, het gebrek aan grootschalige onderzoeken in de omgeving van het plangebied en de gekende bodemverstoringen op het terrein is er een zeker potentieel op kennisvermeerdering aanwezig voor het zuidelijke gedeelte van het projectgebied.

1.6.4. Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Na een uitgebreide bureaustudie waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen werden onderzocht en teruggekoppeld aan het hedendaagse terreingebruik en de bouwplannen van de opdrachtgever, kan geconcludeerd worden dat tot op heden onvoldoende informatie gegenereerd is om de mogelijke impact van de geplande werken op een eventueel archeologisch vondsten- en sporenbestand aan te tonen voor het zuidelijke gedeelte van het terrein (figuur 38).

Uit bovenstaande onderzoek kan niet met zekerheid gesteld worden dat er een, goed bewaarde, archeologische site aan- of afwezig is en dat deze archeologische site bedreigd wordt door de geplande werkzaamheden. Gelet op de gekende gegevens uit de omgeving van het plangebied is de kans aanwezig dat er een archeologische site uit vanaf de steentijd aanwezig is. De aanwezigheid en bewaringstoestand van eventuele archeologische sites, alsook de potentiële bedreiging, kan enkel bevestigd worden door de uitvoering van een landschappelijk booronderzoek en eventuele vervolgonderzoeken. Hierbij moeten volgende vragen beantwoord worden:

Bodem

- Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?
- Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?
- Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?
- Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:
 - o Wat is de aard van dit niveau?
 - o Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?
 - o Kan dit niveau gedateerd worden?
 - o Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?
 - o Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?
 - o Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?

Sites uit de steentijden en vuursteenconcentraties

- Zijn er steentijdartefacten aanwezig?
- Is er een clustering in de steentijdartefacten aan te wijzen?
- Wat zijn de grenzen van de ruimtelijke spreiding(en) van de steentijdartefacten?
- Wat is de datering van de artefacten?

Sporenbestand

- Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Is er een relatie met omliggende vindplaatsen?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Impact geplande bodemingrepen

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Motivatie en bepalingen mogelijk verder archeologisch onderzoek

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 - o Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Wat is de financiële impact van eventueel vervolgonderzoek?

Volgens bovenstaande kan gesteld worden dat er niet voldoende informatie aanwezig is over de eventuele aan- of afwezigheid van archeologische sites. Er is wel voldoende informatie aanwezig om te beoordelen dat eventuele archeologische sites voldoende kenniswinst opleveren.

Gelet op de toekomstige bouwwerkzaamheden, is verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

1.6.5. Samenvatting

Naar aanleiding van de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de bouw van nieuwe bedrijfsgebouwen langs de Tildonksesteenweg 100 te Herent, werd een archeologienota opgesteld.

Uit het historisch kaartmateriaal bleek dat het plangebied steeds in gebruik is geweest als akker of veld. Pas vanaf de 20ste eeuw werd het bebouwd en in gebruik genomen als buffer- en industriezone. In de omgeving van het plangebied zijn zeer weinig CAI-meldingen geregistreerd, vooral gerelateerd aan de KW-linie. Deze linie werd echter snel zonder veel conflict overgegeven. De overige CAI-meldingen situeren zich vooral meer richting het dorpscentrum van Herent. Verder zijn er nog zeer weinig archeologische onderzoeken met ingreep in de bodem uitgevoerd in de omgeving van het plangebied. Op basis van de landschappelijke ligging op een helling aan de rand van fluviatiel gebied, was dit een aantrekkelijk terrein voor jagers-verzamelaars in het verleden. Ook voor vindplaatsen vanaf het neolithicum tot en met de middeleeuwen is dit een gunstige locatie en wordt de kans op het aantreffen van dergelijke vindplaats als matig ingeschat.

In het verleden werd er reeds een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd op het terrein van het huidige plangebied. Hieruit bleek dat enkel het noordoostelijk gedeelte als verstoord kon worden opgegeven. Het noordwestelijk gedeelte bevatte nog een bewaarde Bt-horizont met bijgevolg kans op het aantreffen van een steentijdvindplaats. Echter, op basis van de maaiveldhoogtes, de diepte van de Bt-horizont en de meest recente uitgevoerde bodemingrepen, kan nu ook de noordwestelijke zone als verstoord worden opgegeven. Binnen het zuidelijk gedeelte van het plangebied, kan op basis van de gekende bodemingrepen, de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek en de maaiveldhoogtes, nog een bewaarde Bt-horizont verwacht worden.

Dit wil zeggen dat er nog een potentieel is op het aantreffen van een archeologische vindplaats op het zuidelijk gedeelte van het plangebied. Gezien hier nog een bewaarde Bt-horizont aanwezig is, dienen hier verkennende boringen, eventueel gevolgd door vervolgonderzoeken, uitgevoerd te worden. Hiervoor wordt verwezen naar het programma van maatregelen.

2. LIJST MET FIGUREN

Figuur 1: Plangebied op de topografische kaart.	4
Figuur 2: Plangebied op de kadasterkaart (GRB).	5
Figuur 3: Plangebied op meest recente orthofoto.	9
Figuur 4: Zicht op het noordelijke gedeelte van het terrein.	10
Figuur 5: Zicht op het zuidelijk gedeelte van het terrein.	10
Figuur 6: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting op orthofoto.	12
Figuur 7: Riolerings- en funderingsplan gebouw D.	13
Figuur 8: Terreinsnede ter hoogte van gebouw D.	14
Figuur 9: Terreinsnede ter hoogte van gebouw F.	14
Figuur 10: Plangebied op het digitaal hoogtemodel van Vlaanderen (DHM II).	16
Figuur 11: Plangebied op de tertiairgeologische kaart.	18
Figuur 12: Plangebied op de quartairgeologische kaart 1:200.000.	19
Figuur 13: Kenmerken van de quartairgeologische kaart 1:200 000.	20
Figuur 14: Kenmerken van de quartairgeologische kaart 1:50 000.	21
Figuur 15: Plangebied op de quartairgeologische kaart 1:50.000.	22
Figuur 16: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen.	23
Figuur 17: Plangebied op de Villaretkaart.	26
Figuur 18: Plangebied op de Ferrariskaart.	27
Figuur 19: Plangebied op de Vandermaelenkaart.	28
Figuur 20: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen.	29
Figuur 21: Plangebied op de Poppkaart.	30
Figuur 22: Plangebied op de Topografische kaart (1904).	31
Figuur 23: Plangebied op de Orthofoto (1971).	32
Figuur 24: Plangebied op de Orthofoto (1979-1990).	33
Figuur 25: Plangebied op de Orthofoto (2000-2003).	34
Figuur 26: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart.	36
Figuur 27: Plangebied en omgeving met weergave van bekrachtigde (archeologie)nota's op GRB.	39
Figuur 28: Situering van de landschappelijke boringen op orthofoto zoals voorgesteld in de archeologienota.	42
Figuur 29: Uitgevoerde landschappelijke boringen.	43
Figuur 30: Terrein omgeving boring 2 (©INDAR bv).	44
Figuur 31: Berm in het westen van het terrein (©INDAR bv).	44
Figuur 32: Steenpuin en afgraving rond boring 6 (©INDAR bv).	45
Figuur 33: Terrein omgeving boring 8 (©INDAR bv).	45
Figuur 34: Boring 4 (©INDAR bv).	49
Figuur 35: Boring 2 (©INDAR bv).	49
Figuur 36: Boring 6 (©INDAR bv).	50
Figuur 37: Boring 10 (©INDAR bv).	50
Figuur 38: Plangebied met afbakening zone verder onderzoek op orthofoto.	52

3. BIBLIOGRAFIE

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2019. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2026. *Geoportaal*. Available at: <https://geo.onroerenderfgoed.be>.

BEYAERT, M. et al., 2006. *België in kaart. De evolutie van het landschap in drie eeuwen cartografie*, Brussel: Uitgeverij Lannoo.

CAI, 2026. *Centraal Archeologisch Inventaris*. Available at: <http://cai.onroerenderfgoed.be/>.

CARTESIUS, 2026. *Cartesius*. Available at: www.cartesius.be.

CLAESEN, J. et.a. 2016: *Archeologienota - verslag van resultaten Herent Mechelsesteenweg, Omleiding (N26)*, Annika Devroe rapport , Mechelen.

DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. *Geomorfologische kaart van België 1:50000*.

DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN (DOV) 2026. Available at: www.dov.vlaanderen.be

GEOPUNT, 2026. *GEOPUNT VLAANDEREN*.

HOREMANS, B. en BERGHMANS, G. 2021. *Archeologienota Tildonksesteenweg te Herent (Vlaams-Brabant)*, ADEDE Archeologisch Rapport 681, Gent.

IOE, 2026. *Inventaris Onroerend Erfgoed*. Available at: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>.

VENNEKENS, W. 2025. *Tildonksesteenweg 64 (Herent, Vlaams-Brabant)*, VEC nota 1225, Geel.

VERRIJCKT, J. 2020. *Archeologienota Herent Tildonksesteenweg 100: Verslag van Resultaten*, INDAR rapport 0156, Beerse.

Voorblad:

CARTESIUS, 2025. *Cartesius, Kaartlaag 1939* Available at: http://www.cartesius.be/arcgis/home/webmap/viewer.html?url=https://wmts.ngi.be/arcgis/rest/services/seamless_carto__default__3857__800/MapServer&lang=nl, bezocht op 31-10-2024.

4. BIJLAGEN

Plannen aangebracht door de opdrachtgever.

LBO:

- Fotolijst
- Boorlijst
- Boorstaten